

کتابشناسی لرستان

معرفی مآخذ و منابع منتشره دربارهٔ لرستان

گردآورنده :

غلامحسین حسین پناه

ترب

از انتشارات اداره کل فرهنگ و هنر لرستان
کتابخانه درشاپورخواست (فلک الافلاک)

اسکی شد

کتابشناسی لرستان

معرفی مآخذ و منابع منتشره درباره لرستان

این کتابشناسی، گردآوری از منابع چاپی و دیجیتال است که در زمینه تاریخ، جغرافیا، فرهنگ، ادب و هنر لرستان منتشر شده است. این منابع شامل کتب، مجلات، روزنامه‌ها، وبسایت‌ها و سایر منابع دیجیتال می‌باشد. این کتابشناسی به منظور آشنایی بیشتر با منابع موجود و تسهیل در پژوهش‌های علمی و فرهنگی در زمینه لرستان تهیه شده است.

گردآورنده:

غلامحسین حسین پناه

کتابشناسی لرستان ☐

گردآورنده غلامحسین حسین پناه ☐

تعداد ۱۰۰۰ جلد ☐

تیرماه ۲۵۳۷ ☐

چاپ امیرکبیر خرم آباد ☐

شماره ۳۲ ☐
ذردفتر اداره کل فرهنگ و هنر لرستان به ثبت رسید
۲۵۳۷/۴/۱

دربارهٔ این کتاب

برای تحقیق دربارهٔ فرهنگ، هنر و شناخت یا شناساندن ارزشهایی که میراث فرهنگی و هنری یک محل یا اقلیم و یا کشوری هستند، بیش از هر چیز نیاز به این آگاهی است که آیا پیش از آن کسانی بوده‌اند که بررسیهایی انجام داده باشند یا نه. تا دوباره کاری نشود و منابع موجود هم شناخته شوند. چه، آگاهی از پژوهشهای آنها که پیشگام بوده‌اند مانع از تکرار و در نتیجه از دست دادن وقت میشود. چه بدانکه و موضوعی که کسی در گذشته ثبت کرده و اکنون فقط آنرا در آن اثر میتوان یافت، و در این زمان آن رسم یا عادت معمول نیست و اگر هم باشد حالتی رنگ باخته و آلوده به رنگی غیر از واقع باشد. از این رهگذر نخست

باید معلوم گردد چه کسانی در چه موضوعهایی پژوهش کرده‌اند، که این تحقیق هم کار محقق را ساده می‌کند و هم می‌تواند از آنچه یافته است و مقایسه می‌کند با زیبایی را در کم و کیف تازه و معیاری علمی‌تر ارزیابی و بررسی نماید، که البته کاری دشوار است ولی پرسود. دشواری از آن جهت که همه آثار مدون در یک جا نیستند و کتابخانه‌ها نیز همه آثار نشر یافته درباره آن ایالت و یا اقلیم و یا کشور را در اختیار ندارند، بویژه آنکه محققان از کشورهای مختلف و آثار مدون هم بزبانهای محققان انتشار نیافته باشد و مشکلات دیگر.....

به همین منظوری یکی از انگیزه‌های اصلی در تدوین این کتاب نامه همین بوده است که درباره لرستان شده، چون زمانی که خود از سوی انجمن آثار ملی دعوت شدم که کتابی درباره آثار باستانی و تاریخی لرستان بنویسم این کمبود را احساس کردم و رنج فراوان کشیدم. به همین جهت در کار تحقیق اول کتابهایی را که مورخان ایرانی عصر اسلامی نوشته بودند و مطالبی درباره لرستان داشتند، شناسائی و تاحدی جمع‌آوری کردم.

پس از آنکه دژ شاپور خواست (فلک الافلاک) میرفت دوره تازه‌ای از عمر دراز و پرحادثه خود را آغاز کند با توجه به علاقه فراوانی که جناب آقای پهلبد وزیر فرهنگ و هنر به درخواستم مبذول فرمودند در سفری که برای دیدن نمایشگاه آثار اسلامی

به لندن رفتم تعدادی از کتابهایی که در جستجو و بدست آوردن آنها بودم یافتم. پس از آن درباریس در دو کتابفروشی که اختصاص به کتابهایی دارد که درباره شرق نوشته شده اند، گنجینه‌ای از این آثار که تألیفات فرنگی‌ها درباره لرستان و نتایج بدست آمده از پژوهش‌های باستانشناسی بود یافتم و ره‌آوردی گرانقدر به ایران و به کتابخانه دژشاپور خواست آوردم. گرچه برای این کار در این سفر رنج فراوان بود ولی سود یافتن از آنها خیلی بیش از پوئیدن و بدست آوردن بود، بویژه آنکه وقتی اینکار مورد عنایت و توجه علیاحضرت فرح پهلوی شهبانوی ایران قرار گرفت. شهبانوی فرهنگ دوست در دهم خرداد ماه ۲۵۳۶ شمسن تشریف فرمایی به دژشاپور خواست و گشایش موزه مفرغ مرحمتی از این کتابخانه نیز دیدن فرمودند و با اظهار عنایت و رضایت مقرر داشتند که وزارت فرهنگ و هنر کوشش کند تا کتابهایی که درباره هنر، فرهنگ، تاریخ و صنعت لرستان در گذشته و حال در تمام جهان تألیف و چاپ شده است تهیه و به این کتابخانه تحویل دهد. این فرمان مستمر آ پیگیری شده و میشود و تاکنون تعدادی هم از سوی دبیرخانه هیأت امنای کتابخانه‌های عمومی کشور تهیه و ارسال گردیده است. باسپاس از این بینش عالی و انسانی علیاحضرت شهبانو و فرمانی که صادر فرموده‌اند در آینده این کتابخانه بامنابع و مآخذ و آثاری که دارد و دریافت خواهد کرد، محلی برای تحقیق و پژوهش

درباره لرستان و یالرستانشناسی دارد، میتواند مکانی دلخواه برای پژوهشگران باشد.

بهمن منظور از همکارم آقای غلامحسین حسین پناه مسئول کتابخانه خواسته شد که کتابنامه ای از این آثار تهیه کند که خوشبختانه این کار به همت ایشان انجام و نتیجه آن کتابی است که اینک در اختیار شما خواننده و پژوهشگر گرامی قرار دارد در این کتاب تا آخرین روز چاپ کتابهایی که نام برده شده شناسائی و جمع آوری گردیده اند، که رویم ۱۵۱ جلد بوده ۱۱۹ جلد کتاب آن بفارسی ۱۴ جلد به زبان انگلیسی ۱۶ جلد فرانسوی ۲ جلد آلمانی است. تاکنون هم تعدادی از این کتابها به سفارش اداره کل فرهنگ و هنر ترجمه شده و یا در دست انجام است و برخی نیز چاپ و نشر یافته اند.

بطور کلی این فهرست گرچه کم حجم بنظر می آید ولی راهنمائی است با ارزش.

امید است پژوهشگران و همه عزیزانی که این کتاب را مطالعه میکنند اگر در جائی و یا کشوری مطالبی در دفتری و یا مجله و کتابی در باره لرستان سراغ دارند و یا خوانده اند مسئولان کتابخانه دژشاپورخواست را آگاه فرمایند. پیشاپیش از این لطف و کرامت سپاسگزاری میشود.

از جناب آقای مهرداد پهلبد وزیر ارجمند و آگاه که توجه

ایشان پشتوانه‌ای است ارزنده در انجام چنین کاری سپاسگزار ،
از دبیرخانه هیأت امنای کتابخانه‌های عمومی کشور و کمک‌هائی
که نموده و مینماید ، از آقای حسین پناه که در تدوین و تهیه این کتاب
کوشیده‌اند و از چاپخانه امیرکبیر که با تمام مشکلاتی که در کار
چاپ بود ، مشکل‌گشا بودند اظهار تشکر و امتنان می‌گردد . باشد
که این کتاب قدمی در انجام یک کار فرهنگی باشد .

تاجه قبول افتد و چه در نظر آید .

حمید ایزدپناه

مدیر کل فرهنگ و هنر لرستان فروردین ماه ۲۵۳۷

الف

۱ آثار باستانی و تاریخی لرستان :

تألیف حمید ایزدپناه، تهران، انجمن آثار ملی، ۱۳۵۰.

جلد ۲ .

جلد اول

۵۷۶ ص، ۲۳ س م، مصور، منقوش .

* *

کتاب مذکور شامل هفت فصل و یک فصل فهرست است. سه فصل اول کلیاتی است درباره لرستان و پیشینه های تاریخی و راههای باستانی آن . هر یک از چهار فصل دیگر اختصاص بیک قسمت از لرستان دارد

۲ آثار باستانی و تاریخی لرستان :

تألیف حمید ایزدپناه، تهران، انجمن آثار ملی، ۲۵۳۶.

جلد دوم

۶۵۶ ص، ۲۳ س م، مصور.

* *

کتاب فعالی شامل ده فصل و یک فصل فهرست اعلام است. و در مورد قسمتی از نواحی جنوب لرستان و تمام مشرق و شمال آن مطالب ارزنده ای دارد

۳ ارمغانی برای زرین کوب،

از انتشارات اداره کل فرهنگ و هنر لرستان، خرم آباد

. ۲۵۳۵

۱۸۴ ص، ۲۴ س م.

* *

کتاب مذکور مجموعه مقالات مختلفی است که در هشتمین جشن فرهنگ و هنر بمناسبت مجلس بزرگداشت مقام علمی و اجتماعی جناب آقای دکتر عبدالحسین زرین کوب استاد دانشگاه، و مورخ و محقق نامور لرستانی در خرم آباد لرستان، اهداء گردیده است

تألیف نصرت‌اله مشکوتی، تهران، ابن سینا، ۱۳۴۳.

۴۳۳ ص، ۲۴ س م، مصور.

(صفحات مربوط به لرستان)

ص ۱۶ جنگ ترکان خاتون و تاج‌الملک با برکیارق در ناحیه بروجرد.

ص ۳۵ ذکر نام عز‌الملک مجدالدین بروجردی وزیر

سلطان مسعود غزنوی و شرحی در مورد وزارت او...

ص ۶۴ تا ۶۹ ذکر اتابکان لرستان و شرح حکومت

اتابکان لر بزرگ همچون (اتابک تکه - اتابک

یوسف شاه - اتابک افراسیاب و نصرت‌الدین احمد)

و فهرست اسامی اتابکان لر بزرگ و سپس شرح

اتابکان لر کوچک همچون (شجاع‌الدین خورشیدلر

سیف‌الدین رستم - سیف‌الدین ابوبکر - عزالدین

گرشاسف (۰۰۰۰) و فهرست اسامی اتابکان لر کوچک.

ص ۱۳۰ - شرحی در مورد پیشنهادات ملک نصرت‌الدین هزار

اسب از اتابکان لرستان به سلطان محمد خوارزمشاه

جهت مقابله با سپاهیان چنگیزخان مغول ...

ص ۱۶۱ و ۱۶۲ جنگهای سلطان جلال‌الدین خوارزمشاه

بامغولان و ذکر آمدن او و اطرافیانش به لرستان.

ص ۲۸۸ لشگرکشی امیر تیمور گورکانی به لرستان و تنبیه نمودن ملک عزالدین حاکم لرستان را و سپس تصرف قلعه خرم آباد و دست اندازی او به شهر بروجرود و کشتار مردم این نواحی را

ص ۲۹۲ و ۲۹۵ ذکر نام اتابکان لر و ناحیه لرستان .

۵ ایران قدیم یا تاریخ مختصر ایران تا انقراض ساسانیان :
تألیف حسن پیرنیا (مشیرالدوله) ، تهران (وزارت معارف) ۱۳۰۸ .

۲۸۵ ص ، ۲۴ س م ، مصور ، منقوش .

[صفحات مربوط به لرستان]

ص ۱۹ ذکر دولت عیلام که شامل ولایات خوزستان ، لرستان ، پشتکوه و کوههای بختیاری بوده است .

ص ۲۰ در ذکر شهرهای دولت عیلام و نیز ذکر شهر خایدالو که در جای خرم آباد امروزی بوده است .

ص ۵۹ ذکر آثار بازمانده مادی و ذکر دخمه ای موسوم به طاق فرهاد در دیران لرستان نزدیکی سرپل

۶ البــــــــــــــــــــــلندن ،

تألیف احمد بن ابی یعقوب (ابن واضع یعقوبی)

ترجمه محمد آیتی ، تهران ، بنگاه ترجمه و نشر
کتاب، ۱۳۴۳ .

۲۱۲ ص، ۱۶+۱۲ س م .

[صفحات مربوط به لرستان]

صفحه ۴۳ در ذکر بلاد جبل (عراق عجم) و اشاره ای به
شهرهای ماسبدان ، و مهر جانقدق و صیمره لرستان .
ص ۴۴ شرح کامل شهر باستانی صیمره (کمره) و مهر
جانقدق از لحاظ وضع طبیعی و اقتصادی است .
مطالب کتاب در مورد جغرافیای مناطق و اماکن کهن
ایران و جهان می باشد .

۷ ایران از آغاز تا اسلام ،

تألیف رمان گیرشمن ، ترجمه محمد معین ،
تهران ، بنگاه ترجمه و نشر کتاب ، ۱۳۴۴ .

۲۴+۵۰۰ ص ، ۱۶×۲۴ س م ، مصور ، منقوش .

[صفحات مربوط به لرستان]

ص ۳ در ذکر کاسیانی که در خطه لرستان کنونی مسکون
بوده اند .

صفحات دیگر ۵ - ۲۰ - ۵۴ - ۵۹ .

ص ۱۰۰ تا ۱۰۸ شرحی در مورد مفرغهای مکشوفه لرستان .

صفحات دیگر ۱۱۴ - ۱۱۵ - ۱۵۸ - ۲۶۲ - ۳۳۰ .

مؤلف در این کتاب کوشیده است فرهنگ و تمدن اقوام و ملل ایرانی و غیرایرانی را از حدود پانزده - هزار سال قبل از مسیح ، تا حمله عرب شرح دهد .

۸ ایران و قضیه ایران ،

تألیف جرج . ن . لردکرزن ، ترجمه غلامعلی وحید مازندرانی ، تهران ، بنگاه ترجمه و نشر کتاب ، ۱۳۵۰

جلد دوم

۸۰۵ ص ، ۱۷×۲۴ س م ، مصور .

[صفحات مربوط به لرستان]

ص ۴ - ۱۲ - ۲۹۱ .

ص ۳۲۷ تا ۳۷۰ مطالبی در مورد ولایت لرستان .

اصل و تبار لر ها وضع تاریخی و جغرافیائی شهر خرم آباد و مطالبی در مورد لر های فیلی پشتکوه .

صفحات دیگر (۳۸۹ - ۳۹۰ - ۴۰۱ - ۴۴۲ - ۴۶۴ - ۵۶۳ -

۵۴۶ - ۵۷۲ - ۵۹۱ - ۵۹۶ - ۶۸۳ - ۶۸۴ - ۷۳۹)

کتاب مذکور سفرنامه ای است که بیشتر شهر ها و مناطق ایران را از لحاظ وضع جغرافیائی و تاریخی مورد بحث و بررسی قرار میدهد .

تألیف محمد بن اسحاق الندیم (ابن ندیم) ۲۹۷-۳۸۰
 هـ ق ترجمه محمد رضا تجدد مازندرانی، تهران ،
 ابن سینا، (۱۳۴۴) .

سی و سه + ۶۴۴ + ۲۰۸ ص، ۱۷ × ۲۴ س م .
 ص ۲۴۹ در وصف ابو العباس صیمری که قاضی شهر صیمره
 بوده است .

پاورقی در مورد شهر صیمره لرستان و شهر مهرجان نقد .
 الفهرست کتابی است عمومی و کلی در باب اشخاص
 و اماکن و کتابها و شرحی با ذکر مأخذ و منبع در مورد
 هر مطلب .

ب

۱۰ باستانشناسی ایران باستان ،

تألیف لوئی وانذبزگ ، با مقدمه رمن گیرشمن ،
ترجمه : عیسی بهنام ، [تهران ، دانشگاه تهران ،
چاپ دوم ، ۱۳۴۸] .

۲۷۰ ص ، ۲۸×۲۱ س م ، مصور ، منقوش .

صفحات مربوط به لرستان

ص ۸۷ تا ۹۷ مطالبی درمورد وضع جغرافیائی و تاریخی
منطقه لرستان ، برنرها ، اشیاء مکشوفه ای که در
دره ها و بخشهایی همچون (صیمره ، رمشگان ،
هلیلان ، کوه دشت ، جلگه الیستر ، دره بدرآور)
بدست آمده اند .

لوچه های ۱۱۷ تا ۱۲۴ در پایان کتاب مربوط به
کشفیات لرستان است .

۱۱ باستانشناسی و هنر ایران ،

ایران، وزارت فرهنگ و هنر، اداره گل باستانشناسی
و فرهنگ عامه، تهران، شماره دوم، ۱۳۴۸ .
۱۰۶+۳۲ ص، ۲۱×۲۸ س م، مصور .
ص ۶۱-۸۶-۱۰۲ درمورد کشفیات و برنزهای مکشوفه
منطقه لرستان .

۱۲ برگزیده مشترك ياقوت حموی ،

ترجمه محمد پروین گنابادی، تهران، ابن سینا، ۱۳۴۷ .
(صفحات مربوط به لرستان)
ص ۷۲ (پارگراف) در ذکر مهمترین شهرهای لر کوچک
(بروجرد، خرما آباد، شاپورخواست)
ص ۷۸، ۹۲ ص ۱۰۹ در ذکر نام دژ و شهر شاپورخواست
لرستان .
ص ۱۲۵، ۱۶۴ ص ۱۶۷ در ذکر دهکده مازر لرستان .
برگزیده مشترك کتابی است در شناسایی شهرها و
دهکده‌ها و اماکن قدیمی ایران و اعلام مناطق دیگر .

۱۳ برهـــــان الحق ،

تألیف نور علی الهی [تهران، طهوری، چاپ سوم ،
[۱۳۵۴]

(صفحات مربوط به لرستان)

ص ۳ - ص ۳۰ در ذکر نام مبارک شاه صفوی قرن ۴
مربوط به منطقه لرستان .

ص ۶۵ تا ۷۵ در باب تشکیل خاندانهای حقیقت و ذکر
مهاجرت سید رضا و سید ابوالوفا به خطه لرستان ،
و شرحی در مورد سید محمد نوربخش و خاندان او
در لرستان .

کتاب مذکور در باب تصوف و عرفان و مسلك در اویش
مطالب مشروحي دارد .

۱۴ بستان السیاحه ،

تألیف محمد شریف زین العابدین قزوینی (شیراز ،
کتابفروشی خونساری ، چاپ اول ، ۱۳۱۵) .

۶۷۳ ص ، ۳۴ س م .

(صفحات مربوط به لرستان)

ص ۱۳۱ - در ذکر طوایف بختیاری و لرهای این ناحیه .
۱۴۳ در ذکر شهر بروجرد و هوای خوشگوار و میوه های
الوان و باغهای خوش منظر و افراد نیک محضر و
اصحاب کمال این منطقه

۲۳۶ ذکر شهر خرم آباد ، آب و هوا ، کوهها و جنگلها و

مذهب و مشرب مردم این شهر

۵۲۲ ذکر نام و طوایف لر و محاسن و معایب این قوم و

نیز ذکری از لرستان کوچک و بزرگ و طوایف لک

همچون (زند - مافی - باجلان) که همه از فرق

لر و کرد هستند

۱۵ پوشاک ایرانیان از چهارده قرن پیش تا آغاز دوره شاهنشاهی پهلوی ،

نوشته جلیل ضیاء پور (تهران) وزارت فرهنگ و هنر
(۱۳۴۹) .

۴۲۵ ص ، ۲۳ × ۳۱ س م ، مصور .
ص ۵۹ تصویر ظرف مفرغی لرستان مربوط به سده نهم
پیش از میلاد .

صفحه ۸۰ تا ۸۲ . درمورد مفرغهای مکشوفه لرستان و
نقوش آنها و طرح یک تیرانداز بر روی یک لیوان
مفرغی بالباس مخصوص شکار .
ص ۱۰۰ .

* *

کتاب مربوط است به پوشاک و لباس ایرانیان از
روی کشفیات گلی و مفرغی و مجسمه‌ها و نیز شرح
و تصاویری از پوشاک دوران اخیر

ت

۱۶ تاریخ آل مظفر ،

تألیف حسینقلی ستوده [تهران ، دانشگاه تهران -

[۱۳۴۶

جلد اول

۳۲۵ ص ، ۲۴ س م ، مصور ، منقوش .

(صفحات مربوط به لرستان)

ص ۶۰ - ۷۷ - ۸۷ - ۱۰۱ تا ۱۰۴ (۱۲۲ پاورقی) ۱۳۰ -

۱۴۳ - ۱۴۴ - ۱۸۱ - ۱۹۲ .

ص ۱۹۷ در ذکر خواستگاری شاه شجاع از دختر ملک -

عزالدین حاکم لر و منازعه بین آنها و تصرف قلعه

خرم آباد بوسیله سپاهیان شاه شجاع .

صفحات دیگر ۲۱۵ - ۲۱۶ - ۲۲۴ - ۲۲۹ - ۲۳۴ - ۲۳۵ .

ص ۲۵۰ و ۲۵۱ در ذکر لشکرکشی امیر تیمور به مناطق

لرستان و شوشتر .

۲۵۷- (۲۸۶ دروضع جغرافیائی ناحیه لر کوچک و بزرگ)

۱۷ تاریخ آل مظفر ،

تألیف حسینقلی ستوده [تهران، دانشگاه تهران، ۱۳۴۷].

جلد دوم

۳۶۴ ص، ۲۴ س م، مصور، منقوش .

(صفحات مربوط به لرستان)

ص ۳- ۲۹- ۵۵ .

ص ۱۳۲ تا ۱۴۷ شرح کامل اتابکان لر بزرگ از حکومت

حسنویه بن برزکانی تا غیاث الدین بن کاووس سال ۸۲۷.

ص ۱۴۸ تا ۱۶۰ شرح حکومت اتابکان لر کوچک از

شجاع الدین خورشید سال ۵۷۰ تا حکومت شاهوردی

بن محمدی سال ۱۰۰۶ در زمان شاه عباس کبیر .

ص ۲۰۲ و ۲۸۲ .

۱۸ تاریخ ایران و ممالک همجوار آن از زمان اسکندر

تا انقراض اشکانیان

تألیف هرمان آلفرد فرایهرفن گوتشمید ، باء مقدمه ای

از نولدکه ، ترجمه و حواشی از کیکاوس جهاننداری ،

(تهران) علمی (۱۸۸۷ میلادی) .

ص ۲۹ در ذکر کلمه (پاراتاسن) ضمیمه پارسه که حدود آنرا خرم آباد و لرستان فعلی ذکر کرده اند، و این قسمت را از متصرفات امپراطوری اسکندر دانسته اند.

۱۹ تاریخ ایران ،

از دوران باستان تا پایان سده هیجدهم میلادی ،

نوشته بانوینا ویکتور ونا پیگولوسکایا و (دیگران)

ترجمه کریم کشاورز، تهران، پیام، (چاپ چهارم)

. ۱۳۵۴

۷۱۳ ص ، ۲۳ س م ، منقوش .

(صفحات مربوط به لرستان)

ص ۲۳۷ در ذکر باباطاهر عریان لر ، ۲۳۹ ، ۲۷۹ ، ۲۸۱

۲۹۱ - ۳۰۹ - ۳۳۶ - ۳۴۵ - ۳۵۷ - ۳۸۱ - ۴۰۳ - ۴۰۵

۴۳۷ - ۴۸۱ - ۴۸۲ - ۵۱۲ - ۵۱۷ - ۵۲۱ - ۵۲۵ - ۵۵۱

. ۵۷۸ - ۶۱۱ - ۶۱۴

در این صفحات مطالبی در مورد (خانواده های لر ،

اتابکان لرستان ، قیام مردم لرستان علیه مغول ،

چادرنشینان لر - قیام شاه وردیخان دراوایل سلطنت

شاه عباس ، شورشهای داخلی لرستان و بختیاری

در عهد نادر و ذکری از کریم خان زند رئیس ایل زند

لرستان) وجود دارد .

تألیف مرتضی راوندی [تهران ، امیرکبیر ، ۱۳۴۷] .

۲۰ تاریخ اجتماعی ایران ،

تألیف مرتضی راوندی [تهران ، امیرکبیر ، ۱۳۴۷] .

۳ جلد

جلد اول ، ۷۹۷ ص ، ۲۲ س م ، مصور .

مندرجات ج ۱ تاریخ اجتماعی ایران و کهنترین ملل
اسلامی از آغاز تا اسلام .

(صفحات مربوط به لرستان)

ص ۱۰۱ - ذکرى از یک (زین و برگ مفرغی) که در
یکی از مقابر لرستان بدست آمده .

۱۲۸ ذکرى از دولت ایلام که شامل ولایات (خوزستان
لرستان - پشتکوه و کوه‌های بختیاری) بوده است .
ص ۱۳۳ درمورد ظروف مفرغی که در نواحی سیلک -
گیان و لرستان بدست آمده است .

۱۴۲ ذکرى از مهارت سکاها در ساختن مصنوعات فلزی ،
و نیز جایگاه آنها که بین ماد و ایلام (لرستان کنونی)
بوده است .

۱۴۳ مطالبی درمورد مفرغهای مکشوفه لرستان و سقز
که تعدادی از آنها اشیاء و لوازم آرایش زنان میباشند .

۱۵۸ در ذکر حدود دولت ایلام

۵۰۷ و ۵۰۸ در حدود کشفیات جدید مربوط به دوران قبل

از هخامنشی که در مناطق لرستان، الشتر خرم آباد،

کرمانشاه، هرسین، سقز ... بدست آمده است.

۵۰۹ در مورد اشیاء مفرغی لرستان و اشیاء فلزی ناحیه

حسنلو.

۲۱ تاریخ ایران،

تألیف سرپرسی سایکس، ترجمه سید محمد تقی

فخر داعی گیلانی [تهران، علمی، چاپ سوم ۱۳۴۳].

جلد ۲

جلد اول

لا + ۸۰۰ ص، ۲۴ س م، مصور، منقوش.

(صفحات مربوط به لرستان)

ص ۵۰ در ذکر رودخانه گاماساب و عبور آن از منطقه

لرستان.

ص ۵۵ در ذکر دولت ایلام که شامل نواحی لرستان،

خوزستان، پشتکوه و کوههای بختیاری بوده، و نیز

ذکر شهرهای این دولت از جمله شهر خایدالو که در

جای خرم آباد فعلی بوده است.

۲۲ تاریخ ایران ،

تألیف سرپرسی سابلکس ، ترجمه سید محمد تقی
فخر دایمی گیلانی [تهران، علمی، چاپ سوم ۱۳۴۳].

جلد دوم

م + ۸۷۳ ص، ۲۴ س م ، مصور

ص ۱۵۴ در ذکر حکومت یوسف شاه اول [تابک لریستان.

ص ۱۹۴ لشکرکشی امیر تیمور گورکانی بطرف خرم آباد

و شوشتر .

ص ۸۰۵ در ذکر راه آهن خرم شهر یا خورموسی به خرم آباد

و بروجرد .

ص ۸۴۵ در ذکر شهر بروجرد .

۲۳ تاریخ پانصد ساله خوزستان ،

تألیف احمد کسروی [تهران، گام ، چاپ چهارم ،
۳۵۳۶].

۲۷۲ ص ، ۲۳ س م .

(صفحات مربوط به لرستان)

ص ۵۳ و ۵۴ در ذکر ظهور اسماعیل میرزا دروغی یا

(درویش شاه نما) بعد از مرگ شاه اسماعیل صفوی

و نفوذ این درویش در منطقه لرستان و خوزستان .

ص ۵۹ . ص ۶۲ لشکر کشی الیهوردیخان به کهگیلویه
جهت سرکوبی ایلات افشار و الوار که به سید محمد
مشعشی کمک میکردند .

ص ۶۳ ، ۶۵ .

ص ۶۸ لشکر کشی امام قلی خان بیگلربیگی به بصره به
فرمان شاه عباس کبیر با سپاهیان فارس و لرستان و
کردستان ۷۱ و ۷۲ - حکومت منوچهرخان بر لرستان
در عصر شاه عباس ...

ص ۹۱ - ۹۳ - ۱۰۱ - ۱۰۳ ذکر مناطق لرستان خرم آباد
و جایدر ...

ص ۱۱۶ حکومت سبزهعلی خان و ابراهیم خان بر لرستان
در عهد کریمخان زند .

ص ۱۱۷ - ۱۲۱ - ۱۴۲ - ۱۴۳ - ۱۶۰ تا ۲۶۲ - ذکر نواحی
لرستان و حکامی که در دوره زند در لرستان رفت و
آمد داشته اند .

ص ۱۶۷ در ذکر حکومت منوچهرخان معتمدالدوله بر
اصفهان - لرستان و خوزستان .

ص ۱۷۲ - ص ۱۷۸ حکومت حشمتالدوله عموی
ناصرالدین شاه بر لرستان و خوزستان .

۱۸۷ - ۲۲۶ .

ص ۲۳۱ ذکر اشرار بختیاری و لرها

ص ۲۴۱ - ۲۴۲ و ۲۴۸ .

۲۴ تاریخ مردوخ ،

تاریخ کسرد و کردستان ،

تألیف شیخ محمد مردوخ کردستانی [سنندج ،

کتابقروشی غریقی ، چاپ دوم ، ۱۳۵۱] .

۲ جلد

جلد اول

۲۰۱ ص ، ۲۴ س م ، مصور ، منقوش

جلد دوم ضمیمه جلد اول

۴۲۷ ص .

(صفحات مربوط به لرستان در جلد اول)

ص ۱ تا ۶ .

ص ۳۵ در ذکر حکومت اتابکان لرستان .

ص ۳۶ - ۴۵ - ۵۲ - ۵۳ .

ص ۵۷ - در ذکر ولایت لرستان و شهرهای قدیم آن ...

ص ۶۰ و ۶۱ در ذکر کلمه لر و کاسی های لرستان و گروه

لولو که بقولی جد قبایل لر بوده اند .

ص ۶۵ - ۷۸ - ۷۹ - ۸۰ .

- ۸۲ و ۸۳ در ذکر طوایف بهاروند، بیرانوند، پاپی
- ۸۵ ذکر طوایف ترهان
- ۸۶ ذکر طوایف جودکی خرم آباد
- ۸۷ ذکر طایفه چگنی خرم آباد
- ۹۰ ذکر طوایف دالوند و دلفان
- ۹۲ تا ۹۵ ذکر طوایف دیرکوند - دیناروند و تیره های
- سکوند لرستان و طوایف سلسله از شعب لک .
- ۱۰۱ تا ۱۰۳ ذکر طوایف قلاب وند - قلائی - فلک الدین .
- ۱۰۶ و ۱۰۷ ذکر طایفه کولی وند و گاوری لرستان .
- ۱۰۹ و ۱۱۱ شرحی در مورد عشیره بزرگ لرو تیره لک و
- طایفه ماهکی (مهکی) از شعب لک لرستان
- ص ۱۱۳ و ۱۱۴ در ذکر طوایف ملکشاهی پشتکوه و طایفه
- موسیوند و دلفان و میر .
- ۱۱۶ ذکر قبایل حیلان (هیلان) .
- ۱۱۷ ذکر قبایل یوسف وند الشتر .
- ۱۱۸ ذکر سلسله آل خورشید در لرستان .
- ص ۱۲۶ - ۱۲۷ - ۱۳۲ - ۱۳۵ - ۱۴۰ و ۱۴۳ .

* *

صفحات مربوط به لرستان از جلد دوم تاریخ مردوخ

ص ۱ در ذکر نام بروجرد

۲۹۹ در ذکر نام اختشام الدوله بروجردی .
 ۲۹۹ و ۳۰۰ حکومت سالاردوله برلرستان، کردستان و
 کرمانشاهان و خوزستان .
 ۳۰۲ ذکر نام خاتلرخان سکوند درلرستان .

۲۵ تاریخ بروجرد ،
 تألیف غلامرضا مولانا ،
 [تهران ، صدر ، ۱۳۵۳]
 ۶۰۵ ص ، ۲۳ س م ، مصور .
 این کتاب در مورد جغرافیا - حکام و رویدادهای بروجرد
 لرستان مطالب قابل توجهی دارد .

۲۶ تاریخ قاجار (حقایق الاخبار ناصری) ،
 تألیف محمد جعفر خورموجی ، به کوشش حسین -
 خدیو جم تهران ، زوار (۱۳۴۴) .
 ۳۶۵ ص ، ۲۴ س م .
 (صفحات مربوط به لرستان)
 ص ۳۱ در ذکر حکومت سلطان مراد میرزا بر بروجرد در
 عصر ناصرالدین شاه .
 ص ۳۳ - ۵۵ در ذکر نام برخی از بزرگان بروجرد

و سیلاخور همچون (نصراله خان سیلاخوری و
حسینعلی خان فیلی و افراسیاب خان باجلان)
ص ۷۹ - ۸۹ - ۹۰ - ۹۷ .

ص ۱۰۹ و ۱۱۰ درمورد انتصاب ایلدرم میرزا بر حکومت
لرستان و گفتگو باقبیله دلفان لرستان .
ص ۲۸۴ حکومت فرهاد میرزا بر لرستان .
ص ۳۰۰ حکومت جلالالدین میرزا بر شهر بروجرده .

۲۷ تاریخ مفصل ایران از استیلای مغول تا اواسط مشروطیت،

نوشته عباس اقبال آشتیانی (تهران) امیر کبیر چاپ
سوم ، ۱۳۴۷ .
جلد اول

۶۱۹ ص ، ۲۴ س م .
جلد اول از حمله چنگیز تا تشکیل دولت تیموری .

(صفحات مربوط به لرستان)

ص ۳۸ و ۳۹ آمدن سلطان محمد خوارزمشاه به خطه لرستان .
ص ۱۲۳ و ۱۲۴ فرستادن مغول لشگریانی به لرستان .
ص ۱۵۳ - ۱۸۲ - ۱۸۳ - ۲۰۱ - ۲۲۸ - ۳۶۶ - ۴۰۴ - ۴۱۳
۴۲۰ - ۴۲۷ - ۴۳۴ - ۴۳۷ - ۴۳۹ .

ص ۴۴۲ تا ۴۵۲ شرحی در مورد اتابکان لر بزرگ از

ابوطاهر فضلویه ۵۵۰ هجری تاحکومت غیاث الدین

کاووس بن هوشنگ نیمه اول قرن نهم

و اتابکان لر کوچک از شجاع الدین خورشید بن ابی بکر

۵۸۰ هجری تا رستم خان بن جهانگیر ۹۷۸ هجری

معاصر شاه طهماسب صفوی .

صفحات دیگر عبارتند از : ۴۷۷ - ۴۹۷ - ۵۲۲ - ۵۶۰ .

۲۸

تاریخ نهضت‌های ملی ایران

از سوک یعقوب لیث تا سقوط عباسیان ،

تألیف عبدالرفیع حقیقت (رفیع) تهران ، بنیاد نیکو-

کاری نوریانی ، ۱۳۵۴ .

چهل و هفت + ۶۱۸ ص ، ۲۳ س م .

(صفحات مربوط به لرستان)

ص ۲۰۷ و ۲۰۸ در ذکر نام بروجرد و تصرف شاپور -

خواست بوسیله ابن کاکویه در عهد دیلمیان .

ص ۲۷۷ تصرف صیمره لرستان بوسیله سپاهیان طغرل

سلجوقی .

ص ۴۴۴ تا ۴۴۶ اشاره ای به حکومت اتابکان لرستان .

ص ۵۴۳ جنگ سلطان جلال الدین خوارزمشاه بامغول

و فرار او به لرستان. ص ۵۴۹ در ذکر نام انا بکان لرستان.

تاریخ ملوک لرستان ، ۲۹

تألیف ا. م. دیاکونوف ،

ترجمه کریم کشاورز، تهران، بنگاه ترجمه و نشر
کتاب ۱۳۴۵ .

۸۲۲ ص، ۲۴ س م ، مصور .

(صفحات مربوط به لرستان)

ص ۱۲۰ اشاره ای به دره سیمره (صیمره) و کوههای
لرستان .

ص ۱۳۴ - ۱۶۰ - ۱۶۱ - ۱۶۲ .

ص ۱۷۰ تا ۱۷۵ شرحی در مورد مفرغهای لرستان که
آنها را به کاسیتها نسبت میدهند .

ص ۱۸۳ - ۴۹۶ تا ۴۹۸ در ذکر مصنوعات فلزی و هنر
مادی و هنر لرستان .

* *

تاریخ ملوک شبانکاره ، ۳۰

نگاه کنید به :

منتخب التواریخ معینی .

تاریخ ملل قدیم آسیای غربی ،
از آغاز تا روی کار آمدن پارس ها ،

تألیف احمد بهمنش [تهران ، دانشگاه تهران ، چاپ

سوم ، ۱۳۴۷] .

و + ۳۶۶ ص ، ۲۴ س م ، مصور ، منقوش .

(صفحات مربوط به لرستان)

صفحه - ۴ در ذکر تسلط کاسی ها به کاردونیاش .

۵ ذکر اقوام لولوبی - گوتی و کاسی ساکنین نواحی

کوهستانی غرب .

۵۸ تسلط کاسیها بر بابل (کاردونیاش)

۸۵

۱۱۷ و ۱۱۸ ذکر کاشوها (کاسی ها) که در شمال شرقی

دولت آکاد بوده اند .

۱۱۹ - ۱۲۸ - ۱۳۶ .

ص ۱۴۱ - ذکر دست اندازی کاسیها بر بین النهرین سفلی .

۱۵۸ تاخت و تاز کاسیها بر بین النهرین در هزاره دوم پیش

از میلاد .

۱۵۹ - ۱۶۰ - ۱۶۱ - ۱۶۵ .

۱۸۶ تا ۱۸۸ شرح کاملی در مورد دولت کاسیت و قلمرو

این دولت و نیز ذکر صنایع و وسایل جنگی و ذکر چند تن

از پادشاهان این قوم .

۲۲۷ - ۲۶۴ .

ص ۳۲۷ ذکر تصرف بابل توسط کاسی ها در نیمه اول هزاره
دوم پیش از میلاد .

۳۲ تاریخ تمدن ایران ساسانی ،

از سعید نفیسی [تهران ، دانشگاه تهران ، ۱۳۴۴] .
ضمیمه جلد اول

۳۹۱ ص ، ۲۴ س م ، مصور .

* *

ص ۱۱۹ تصویر پل رودکشکان لرستان .

۱۲۰ - تصویر پل هلیلان در لرستان .

۲۱۹ - تصویر سنگ تراشی تل سفید در لرستان .

۲۶۴ - تصویری از سفالهایی که در هلیلان لرستان کشف
شده است .

این مجله شامل تصویرهای مختلف از آثار تمدن ساسانی
در رشته های گوناگون هنر می باشد .

۳۳ تاریخ جهان آرا ،

تألیف احمد غفاری قزوینی ، تهران ، حافظ (۱۳۴۳) .

۳۹۲ ص ، ۲۴ س م .

(صفحات مربوط به لرستان)

ص ۱۶۹ تا ۱۷۴ در ذکر حکومت خاندان فضلویه مربوط

به اتابکان لرستان .

ص ۲۲۱ حکومت خواجه علی مؤید ازملوک سربدار و

زخمی شدن او در خرم آباد .

۲۲۸ لشگر کشی امیر تیمور به لرستان و شوشتر .

۲۳۱ لشگر کشی میرزا سلطان محمد از احضار شاه رخ

تیمور به لرستان .

۳۴ تاریخ جهانگشای ،

تألیف علاءالدین عطا ملک جوینی سنه ۶۵۸ هجری ،

تهران ، کلاله خاور ، ۱۳۳۷ .

۳ مجلد

۱۶۳ + ۱۸۴ + ۱۱۹ ص ، ۲۱ س م .

جلد اول - در تاریخ چنگیز خان و اعقاب او تا کیوک خان .

جلد دوم در تاریخ خوارزمشاهیان .

جلد سوم در تاریخ منکوقاآن و هولاکو و اسماعیلیه .

(صفحات مربوط به لرستان)

ص ۱۳۴ ج ۱ در ذکر نام لور (لر)

ص ۱۳۸ حکومت امیر ارغون به منطقه لور

ص ۷۱ جلد ۲ در ذکر فرستادن رسولانی به دربار ملک هزار
 اسف از ملوک لر از طرف سلطان محمد خوارزمشاه .
 ص ۹۳ و ۹۴ اقامت سلطان جلال الدین خوارزمشاه در
 شهر شاپورخواست برای جمع آوری سپاه جهت جنگ
 با مغولان .
 ص ۱۰۱ جنگ سلطان جلال الدین خوارزمشاه با مغولان
 و فرار او به منطقه لرستان و اصفهان .
 ص ۱۲۰ - ۱۲۷ .

۳۵

تاریخ حبیب السیر (فی اخبار افراد بشر) ،
 تألیف غیاث الدین بن همام الدین حسینی خواندمیر ،
 مقدمه بقلم جلال الدین همائی ، زیر نظر محمد دبیرسیاقی ،
 تهران - خیام - چاپ دوم ، ۱۳۵۳ .
 جلد دوم

۸۲۴ ص ، ۲۴ س م .
 جلد دوم از بدو اسلام تا ظهور مغول .
 (صفحات مربوط به لرستان)
 ص ۴۲۳ - ۵۵۹ - ۶۶۲ .

۳۶

تاریخ حبیب السیر (فی اخبار افراد بشر) .
 تألیف غیاث الدین بن همام الدین حسینی خواندمیر ،

جلد سوم ، زیر نظر ، محمد دبیر سیاقی ، مقدمه بقلم جلال الدین همائی

تهران خیام ، چاپ دوم ، ۱۳۵۳ .

جلد سوم

۷۵۹ ص ، ۲۴ س م -

جلد سوم ، تاریخ مغول در ایران و توران .

(صفحات مربوط به لرستان)

ص ۲۵۱ - ۲۸۹ - ۲۹۰ - ۲۹۷ - ۳۱۸ .

ص ۳۲۵ تا ۳۲۸ در حکومت اتابکان لرستان از محمد بن بدر

تا اتابک افراسیاب .

ص ۴۳۵ - ۴۳۸ - ۴۵۴ - ۴۵۵ نکاتی در مورد حمله امیر -

تیمور به لرستان و اسیر کردن ملک عزالدین حاکم آن

دیار را .

ص ۵۰۳ - ۵۲۱ - ۵۹۱ - ۶۱۵ تا ۶۱۸ و ۶۳۵ در این صفحات

مطالب پراکنده ای در مورد یورش امیر تیمور و احفاد

او به منطقه لرستان و حوادث مربوط به آن دیده میشود .

۳۷ . تاریخ حبیب السیر (فی اخبار افراد بشر) ،

تألیف غیاث الدین همسام الدین ، حسینی خواند میر ،

مقدمه بقلم جلال الدین همائی ، زیر نظر محمد دبیر سیاقی

تهران ، خیام ، چاپ دوم ، ۱۳۵۳ .

جلد چهارم

۷۹۶ ص ، ۲۴ س م .

جلد ۴ از اواخر مغول تا انقراض صفوی .

(صفحات مربوط به لرستان)

ص ۱۰ زخمی شدن میرزا شاه رخ تیموری بوسیله کارد
احمد لر .

ص ۳۹ - ۵۹ - ۴۲۹ - ۴۳۸ - ۴۸۶ .

ص ۴۹۶ تا ۴۹۹ حکومت ملک رستم در لرستان .

ص ۵۰۴ و ۵۶۷ .

۳۸

تاریخ سیستان ، تألیف در حدود (۷۲۵ - ۴۴۵)

به تصحیح محمد تقی ملک الشعراء بهار ، تهران ،

زوار ، (۱۳۱۴) .

۴۸۶ ص ، ۲۳ س م .

ص ۱۵۰ (پاورقی) مطلبی است در مورد شهر کهن ماسبدان

که مورخین آنرا مربوط به پشت کوه لرستان قلمداد

نموده اند .

ص ۲۳۴ (پاورقی) در ذکر نام شهر ماسبدان که جزء مناطق

معروف جبال بوده است .

تألیف اسکندر بیگ ترکمان [تهران ، امیر کبیر ،

۱۳۵۰] ...

جلد اول

۶۰۷ ص ۲۴ س م .

(صفحات مربوط به لرستان)

ص ۳۵ - ۹۵ - ۱۴۱ - ۱۹۶ - ۲۷۵ - ۴۶۵ .

ص ۴۶۹ تا ۴۷۳ - در ذکر حکام لرستان در عصر شاه عباس

اول ، جنگ اغورلو سلطان بیات با شاه وردیخان

حاکم لرستان ، رفتن شاه عباس بسمت لرستان جهت

تأدیب شاوردی ، و فرار شاه وردیخان به روم ...

ص ۵۰۰ - ص ۵۰۱ در ذکر لشکرکشی اعتماد الدوله و

فرهادخان (امیران شاه عباس) به خوزستان و

لرستان و عبور آنها از لرستان و واگذاری حکومت

لرستان به شاه وردیخان

ص ۵۳۷ تا ۵۴۱ لشکرکشی دوم شاه عباس به لرستان

جهت سرکوبی شاه وردیخان و کشته شدن

شاه وردیخان و به تفویض حکومت به حسین خان

حاکم الوار

تألیف اسکندر بیگ ترکمان [تهران ، امیرکبیر ، ۱۳۵۰] .

جلد دوم .

ص ۶۶۲ و ۹۰۷ .

ص ۱۰۸۶ در ذکر نام افرادی از طوایف اکراد والوار

که به رتبه خانی و سلطانی رسیده اند .

(از صدر اسلام تا انقراض قاجاریه)

تألیف عباس اقبال آشتیانی ، بکوشش محمد دبیرسیاقی

(تهران) خیام (۱۳۴۶) .

۳۵ + ۸۶۴ ص ، ۲۴ س م .

(صفحات مربوط به لرستان)

ص ۶۵ فتح مناطق سیروان ، دینور و صیمره لرستان توسط

ابوموسی اشعری در جنگ فتح الفتوح .

ص ۴۹۵ - ۵۵۳ در ذکر نام اتابکان لرستان .

ص ۵۸۷ تا ۵۹۲ مطالبی در مورد امرای لرستان (اتابکان)

بقلم عبدالمحمد آیتی ، تهران ، بنیاد فرهنگ ایران

۱۳۴۶ .

جلد اول ، یو + ۴۳۴ ص ، ۲۴ س م .

(صفحات مربوط به لرستان)

ص ۱۲۲-۱۲۳- (۱۴۹ تا ۱۵۳ شرح حال اتابکان لرستان) .

ص ۱۷۲ - ۱۷۷ - ۲۵۷ - ۲۵۹ - ۳۲۸ .

در این صفحات از اتابکان لرستان و امرای مغول که
بر ناحیه لرستان حکومت کرده اند مطالبی موجود
می باشد .

۲۲

تاریخ هیجده ساله آذربایجان

« (بازمانده) »

تاریخ مشروطه ایران ،

نوشته احمد کسروی (تهران) امیرکبیر ، چاپ پنجم

(۱۳۵۰) .

۹۱۹ ص ، ۲۴ س م مصور .

(صفحات مربوط به لرستان)

ص ۱۸۸ تا ۱۹۴ در ذکر لشگرکشی سالارودله به تهران

جهت کمک به محمد علی میرزا به همراهی افراد لر و

کرد و پیشروی آنها تا ساوه و سرانجام شکست آنها

از قوای پیرم خان

ص ۵۱۰ تا ۵۲۰ درمورد جنگهای بعدی سالاردوله جهت
فتح تهران و رفتن پیرمخان برای سرکوبی او و سر -
انجام کشته شدن پیرمخان در جنگ با سالاردوله ...
۵۲۸ تا ۵۴۰ دنباله اغتشاشات سالاردوله در کرمانشاه و
سنندج و لرستان و جنگهای کریخان جانشین پیرمخان
با سالاردوله و یار محمد خان و هوا خواهان سالار ...

۴۴

تذکره حسین حزین ، یا (دورنمایی از شهرستان بروجرد)

تألیف حسین حزین بروجردی [بی م ، بی نا ، ۱۳۵۱] .

۴ + ۷۵۹ ص ، ۴۴ س م ، مصور .

کتاب حاوی مطالبی است درمورد دانشمندان ، شعراء ،
نویسندگان گذشته و معاصر ، و تاریخ و جغرافیای
بروجرد و عکسهائی از اماکن تاریخی آن دیار ...

تحقیقات سرحدیه ،

نگاه کنید به :

رسالة تحقیقات سرحدیه .

۴۵

ترجمة مختصر البلدان (بخش مربوط به ایران) ،

تألیف ابو بکر احمد بن محمد بن اسحاق همدانی (ابن فقیه) .

ترجمه ج- مسعود (تهران) بنیاد فرهنگ ایران، (۱۳۴۹).

بیست و پنج + ۳۰۱ ص، ۲۴ س م .

(صفحات مربوط به لرستان)

ص ۲۳ - درباره منطقه جبل (کوهستان) و ذکر شهرهای

ماسبدان مهرجان قذق - صیمره و شهرهای دیگر .

ص ۲۴ در ذکر رودخانه (تل ماستر) که مربوط به منطقه

شاپورخواست بوده .

ص ۲۵ در ذکر منطقه شاپورخواست که جزء مناطق

بیماری‌زا بوده است .

ص ۲۵ و ۲۶ در مورد خصوصیات اقلیمی مناطق ماسبدان

مهرجان قذق و شهرهای دیگر ایران کهن .

۴۶ تقویم اَبَدِ اَلْمَدَانِ ،

تألیف عمادالدین اسماعیل ابوالفداء ۶۷۲ - ۷۲۱ ه ق .

ترجمه عبدالمحمد آیتی (تهران) بنیاد فرهنگ ایران،

(۱۳۴۹) .

نه + ۶۹۶ ص، ۲۴ س م .

(صفحات مربوط به لرستان)

ص ۳۵۴ تا ۳۵۶ اشاره‌ای به منطقه جبل و شهر صیمره و

ذکر بلاد لر .

ص ۴۷۸ در ذکر اقلیم جبل و شهرهای صیمره و ماسبدان .
 ص ۴۷۹ مطالبی در مورد وضع طبیعی و اقتصادی
 شهرهای صیمره ، ماسبدان و سیروان .
 ص ۴۸۲ و ۴۸۳ در مورد وضع و اقتصادی شهر بروجرد .
 ص ۴۹۱ در ذکر حمل میوه بروجرد به مناطق کرج در گذشته .

۴۷ جغرافیای تاریخی و تاریخ لرستان ،

تألیف علی محمد ساکی ، با مقدمه منوچهر ستوده ،
 خرم آباد لرستان ، کتابفروشی محمدی ، (۱۳۴۳) .
 ۳۵۸ ص ، ۲۴ س م ، مصور .

کتاب مذکور در زمینه (کشاورزی ، جنگلها ، جانداران ،
 مردمان ، فرمانروایان ، مذهب ، ادبیات ، سنن و
 آداب) منطقه لرستان مطالب ارزنده ای دارد ، و
 مؤلف کوشیده است که هر موضوع را با ذکر مأخذ و
 منبع تشریح و توصیف نماید .

۴۸ جغرافیای شهرستان بروجرد ،

نگارش محمد جواد مقدس جعفری ،
 [بی م - ناشر مؤلف ، ۱۳۵۴] .
 ۲۴۲ ص ، ۲۴ س م ، مصور ، منقوش .

کتاب در زمینه جغرافیای طبیعی و انسانی شهرستان بروجرد
و شناسائی این قسمت از لرستان مطالب مفیدی دارد .

۴۹

جغرافیای غرب ایران ،

تألیف ژاک دومرگان، ترجمه و توضیح از کاظم ودیعی ،
تبریز، انتشارات چهر ، ۱۳۳۹ .

جلد ۲

جلد دوم

۳۴۱ ص ، ۲۴ س م مصور، منقوش .

(صفحات مربوط به لرستان)

ص ۱۴۴ تا ۲۵۶ مربوط است به مطالعات و تحقیقات و
مشاهدات ارزنده هیأت علمی فرانسوی به ریاست
ژاک دومرگان در مورد (جغرافیای طبیعی - زمین -
شناسی - منابع معدنی - آب و هوا - نباتات و حیوانات
سکنه - شهرها - دهات - ابنیه تاریخی - زراعت
تجارت و صنعت) .

مناطق ملایر و بروجرد - لرستان شمالی و منطقه پشتکوه .
که مؤلف با توجه به تاریخ و تمدن و فرهنگ قومی
این نواحی را وابسته بهم مورد پژوهش قرار داده
است .

تذکر

چون در بیشتر صفحات کتاب نام لرستان و اعلام آن
بمیان آمده است لذا از ذکر آن صفحات پراکنده
خودداری گردید .

۵۰ جغرافی «فصل تاریخی غرب ایران ،

نگارش بهمن کریمی ، طهران (معرفت) ۱۳۱۶ .

۴۲۷ ص ، ۲۳ س م ، مصور ، منقوش .

(صفحات مربوط به لرستان)

ص ۵ - ۱۵ - ۱۹ درمورد کوهها و رودهای لرستان .

ص ۲۷ تا ۳۰ درمورد کوههای پیشکوه و پشتکوه لرستان .

ص ۴۱ و ۴۲ رودهای لرستان .

ص ۴۸ - ۵۱ ارتفاع و آب و هوای لرستان .

ص ۶۰ و ۶۱ جنگلهای لرستان .

ص ۷۵ تا ۸۲ جغرافیای طبیعی و اقتصادی شهرها و امکان

لرستان .

ص ۱۶۵ تا ۱۷۳ طوایف و سکنه لرستان .

ص ۲۲۶ - مناطق باستانی و اماکن کهن لرستان .

ص ۲۸۳ تا ۳۰۰ - مطالب ارزنده ای در باب تاریخ و

تمدن و فرهنگ وضع سیاسی و اقتصادی شهرها و

اماکن مشهور لرستان در دوره‌های پیش از اسلام و بعد از اسلام ، و تل‌ها و تپه‌های باستانی همچون (تل بسعات خریز- تل‌های تارهان - دره شهر- تل لورت) و مطالبی درباره شهرهای هلیلان و خرم‌آباد و تپه‌های گلدان و شاهین‌آباد و همچنین شهرکهن (خایده‌الوی) که در پائین شهر فعلی خرم‌آباد بوده است

۵۱ جغرافیای نظامی ایران کرمانشاه ،

تألیف علی رزم‌آرا [تهران ، بی نا] ۱۳۲۰ .
 ۱۳۰ ص ، ۲۰ س م ، مصور ، منقوش .

(صفحات مربوط به لرستان)

ص ۲- در ذکر شهرهای باستانی لرستان همچون ماسبدان ، سیروان (شیروان) سیمره ، مهرجانقدق .

ص ۳ ذکر حکومت دولتشاه بر کرمانشاه ، لرستان و خوزستان و اینکه در آن عصر لرستان و خوزستان ضمیمه کرمانشاه بوده است .

ص ۵ در ذکر نام نواحی گیلان - پشتکوه - دره کرسخه خرم‌آباد - بروجرد .

صفحات دیگر عبارتند از : ۷ - ۸ - ۱۵ - ۱۶ - ۱۹ - ۷۴
 ۷۵ - ۷۶ .

ص ۸۶ تا ۸۸ شرحی در مورد جاده خرم آباد کرمانشاه
و ویژگیهای آن و محور عرض خرم آباد کرمانشاه
از لحاظ عملیات نظامی .
ص ۹۲ ذکر جاده های منشعب از کرمانشاه به نواحی دیگر
و ذکر جاده کرمانشاه به لرستان ...

۵۲ جغرافیای نظامی ایران لرستان ،

تألیف علی رزم آرا [تهران ، بی نا ، ۱۳۲۰] .
۲۸۰ ص ، ۲۰ س م ، مصور ، منقوش .

* *

کتاب مذکور حاوی مطالبی است در زمینه جغرافیای
طبیعی ، اقتصادی و سیاسی منطقه لرستان .
نویسنده ضمن تشریح و توصیف کامل بخشها ، طایفه ها ،
تیره ها و ذکر خوانین و بزرگان هر طایفه ، به تحقیق
در مورد کوهها ، رودها ، جاده ها ، و اقتصاد هر ناحیه
و ترسیم نقشه های برای هر بخش می پردازد .
و سپس معابر و منافذ و موانع و وضعیت کلی لرستان را
از لحاظ عملیات نظامی مورد بررسی قرار میدهد ...

۵۳ دایرة المعارف اسلاميه ايران ،

تأليف عبدالعزيز صاحب جواهر ، [تهران ، بی نا]
۱۳۳۷ .

جزء چهارم حروف (ب - پ - ت)

ص ۲۶۸ قسمت ب در ذکر شهر بر جود یا بروجرد .
ص ۲۷۵ - مطالبی در مورد جغرافیای طبیعی و اقتصادی
شهر بروجرد .
ص ۲۷۶ مطالبی درباره سیلاخور علیسا و سیلاخور سفلا
و چال سیلاخور و شهر بروجرد .

۵۴ دایرة المعارف اسلاميه ايران ،

تأليف عبدالعزيز صاحب جواهر ، [تهران ، بی نا]
۱۳۳۹ .

جزء پنجم

ص ۵ و ۶ قسمت (پ) مطالبی در مورد پشتکوه (ایلام)
ص ۲۲ قسمت (ج) در مورد بنای مسجد جامع خرم آباد
که از ساخته های شاه پرور سلطان دختر اغرلو سلطان
سال ۹۷۰ هجری است

تألیف عبدالعزیز صاحب جواهر ، [تهران ، بی نا]

۱۳۳۹ .

جزء هشتم حروف (ح - خ - د)

ص ۱۵۲ قسمت (ح) مطالبی درباره دهستان حشمت آباد

دورود .

ص ۱۵۳ - قسمت (ح) شرحی در مورد دهی از دهستان

دلفان بنام حشمت آباد .

ص ۱۰۰ و ۱۰۱ قسمت (خ) درباره شهر خرم آباد مرکز

لرستان .

تألیف انگلبرت کمبفر ، ترجمه کیکاووس جهاننداری ،

طهران ، انجمن آثار ملی ، ۱۳۵۰ .

بیست و چهار + ۳۸۲ ص ، ۲۵ س م ، مصور .

(صفحات مربوط به لرستان)

ص ۱۶۱ در ذکر ولایاتی که حکمرانان آنها عنوان

(بیگلربیگی) و (والی) داشته اند از جمله بیگلربیگی

فارس که برای ایالات لرستان ، خوزستان ، کردستان

و سیستان منصوب میشده است ، و نیز ذکر والیان

ایالات مهم از جمله والی لرستان و خوزستان و
گرجستان

ص ۱۶۲ در ذکر واگذاری حکومت لرستان از طرف شاه
سلیمان به یک خان غیر محلی که از اعقاب فرمانروایان
اصیل نبوده ، و بلوائی که بدین خاطر در آن نواحی
روی داده است .

۵۷ دریا نوردی ایرانیان ،

نوشته اسماعیل رائین [تهران - بی تا - ۱۳۵۰]

جلد اول

ص ۵۶۱ ، ۲۴ س م ، مصور .

ص ۹۰ در ذکر نام لرستان .

ص ۴۶۲ در ذکر شهر خایداوکه به گفته (حسن پیرنیا -

مشیرالدوله) در جای خرم آباد کنونی بنا شده بوده

است .

۵۸ دوره پیش از تاریخ در جنوب غربی ای-ران

« لرستان »

بقلم فرانک هول ، ترجمه سکندر امان الهی بهاروند

خرم آباد لرستان . اداره کل فرهنگ و هنر (۱۳۵۲) .

۱۰۲ ص ، ۲۴ س م ، مصور ، منقوش .

کتاب مذکور گزارشی است درباره تمدن دوره‌های سنگی و غارنشینی و تحولات بعد از آن از جهات مختلف و بررسی شرایط رشد این تمدن و نیز محیط زیست گیاهان و حیوانات و انواع آن می‌باشد.

و

۵۹ رساله تحقیقات سرحدیه ،

تألیف میرزا سید جعفر خان مهندس باشی «مشیرالدوله»
به اهتمام محمد مشیری (تهران) بنیاد فرهنگ ایران .
(۱۳۴۸) .

۲۴۳ ص ، ۲۳ س م ،

(صفحات مربوط به لرستان)

ص ۵۰ - ۵۶ - ۵۹ - ۶۰ - ۶۷ - ۸۲ - ۸۷ - در ذکر نام
لرستان - بروجرد و ییلاق منگوه لرستان و قریه بیات
دهلران و جبال پشتکوه .

ص ۹۳ - ۹۴ و ۹۷ تا ۱۰۶ در ذکر مراتع طوایف سکوند
جغرافیای طبیعی پشتکوه لرستان و طوایف ساکن
لرستان و نام ذکر حسن خان فیلی حاکم پشتکوه و
سران او (علی خان - حیدر خان - احمد خان) و نامی

از قاعه حسینه که مربوط به حسین خان جدولات پشتکوه
بوده است .

ص ۱۰۶ - ۱۱۳ - ۱۲۸ و ۱۲۹ و در ذکر نام لرستان و
بلوک بالاگریوه لرستان و نامی از رود صیمره ورود
کشکان و پل تنگ در لرستان .

(کتاب حاوی مطالبی است در مورد سرحدات غربی بین
ایران و عثمانی و تعیین خطوط سرحدی و ذکری از
اماکن و ایلاتی که در مسیر آن خطوط بوده است) .

۶۰. روضه خلد ،

از مجد خوافی متولد ۱۲۷۵ هـ . ق مقدمه و تحقیق از
محمود فرخ بکوشش حسین خدیو جم ، (تهران)
زوار (۱۳۴۵) .

۳۰۰ ص ، ۲۴ س م .

ص ۱۶۰ تا ۱۶۲ در ذکر حکایتی مربوط به ولایت لرستان .
ص ۱۷۱ حکایتی در باب صوفی پر خور در نواحی لرستان .
۲۲۵ حکایتی در مورد راهزنان لرستان .

(کتاب حاوی حکایات و مطالبی است در مورد شهرها
و اماکن و مردم مناطق مختلف ایران)

تألیف محمد هاشم آصف (رستم الحکما) ، تصحیح

تنظیم فهارس از محمد مشیری ، طهران ، (بی‌نا)

. ۱۳۴۸

۵۵۲ ص ، ۲۵ س م .

(صفحات مربوط به لرستان)

ص ۱۲ و ۱۳ (پاورقی) شرحی در مورد کریمخان زند

از طوایف لک لرستان و چگونگی تأسیس سلسله زند

ص ۷۰ - ۱۹۶ - ۲۱۰ - ۲۱۴ .

ص ۲۴۵ ذکر حکومت ابوالفتح خان بختیاری بر اصفهان

و لرستان ...

ص ۲۴۶ - ۲۵۳ - ۲۵۵ - ۲۵۸ - ۲۶۱ .

ص ۳۲۱ در ذکر مالیاتی که از ولایات ایران در عهد

کریمخان گرفته میشده و نیز مالیاتی که از دارالغرور

لرستان حاصل میشده .

۳۲۳ سخنانی از کریمخان در مورد لرستانی بودن خود .

۳۳۱ تا ۳۳۳ اشعاری در وصف کریمخان لر .

۳۳۴ در ذکر نام لرستان و سیلاخور لرستان .

۳۵۱ ذکر نام والیان و بیگلربیگیان از جمله نام اسماعیل -

خان فیلی والی لرستان .

۳۵۲ ذکر طوایف الوار و حاکم آنجا و نیز والی بروجرد

بنام تقی خان حاکم .

۴۱۵ در ذکر ارباب جود و سخا و نیز ذکر نام شاه منصور .

خان بختیاری در لرستان که بسیار سخی بوده است .

۴۵۵ ذکر تصرف کردستان و لرستان و کرمانشاهان توسط

آقا محمد خان قاجار در سال سوم حکومت .

۴۶۱ ذکر جنگ دلاوران زند به سرکردگی محمد خان زند

و رستم خان زند با حسین خان قزوینی و فرار خوانین

زند به بروجرد و خرم آباد و دستگیر شدن آنها توسط

حسن خان فیلی والی لرستان

رهبران مشروط — ۴ —

۶۲

(دوره اول)

(بیوگرافی اول ، سید جمال الدین افغانی و بیوگرافی

بیست و چهارم مؤتمن الملک) تحقیق و تألیف از

ابراهیم صفائی ،

[بی م ، بی ن ، ۱۳۴۴] .

۷۷۴ ص ، ۲۴ س م ، منصور .

(صفحات مربوط به لرستان)

ص ۱۴۸ - قیام سالار و دوله در بروجرد جهت تصرف

طهران و شکست قوای اواز سپاهیان مرکز و فرار او
به کرمانشاه

ص ۱۸۶ .

ص ۲۴۴ قیام سالار دوله جهت تصرف طهران و تسخير
شهرهای کردستان ، لرستان و بروجرد و همدان و
حرکت اوبه طرف ساوه و شکست قوای اواز لشگریان
پیرم خان ...

ص ۲۶۰ - ۳۳۳ و ۳۳۴ زندانی شدن سید جمال الدین
اصفهانی در بروجرد .

ص ۳۴۷ - ۳۴۸ - ۳۵۰ - ۳۵۱ - ۴۱۹ - ۴۲۰ .

ص ۴۳۶ - کشته شدن سران لرستان از جمله (شیخه -
مردان - مهر علیخان) توسط سپهبد امیر احمدی در
بروجرد .

ص ۴۷۴ در ذکر ایجاد راه آهن از محمره تا لرستان در
دوره علاء السلطنه .

ص ۵۵۲ و ۵۵۳ - شکست قوای سالار دوله از سپاهیان
مرکز و نیز ذکر نام نظر علیخان لر در این جنگ

ص ۵۶۳ (پارگراف) در ذکر حکومت محمد تقی میرزا -
حسام السلطنه در بروجرد و باقیماندهٔ احفاد او در
بروجرد بنام (حسامی) ...

(بیوگرافی اول حسینعلیخان نظام السلطنه ، بیوگرافی
چهاردهم محتشم السلطنه) .

تحقیق و تألیف از : ابراهیم صفائی ، [بی م ، بی ن ،
۱۳۴۴] .

۱۴ قسمت ، ۲۱ س م ، مصور .

(صفحات مربوط به لرستان)

ص ۲۶ در قسمت بیوگرافی (حسینقلی خان نظام السلطنه)
شرحی در مورد حکومت سعدالملک برادر نظام السلطنه
بر لرستان و پروجرده ...

ص ۱۰ (بیوگرافی رضاقلی خان نظام السلطنه) در باب
مذاکره نظام السلطنه با شیخ خزعل در خرمشهر و
غلامرضا خان ابوقداره والی پشتکوه جهت دفع
بختیارها ...

ص ۱۲ - ۱۵ و ۱۶ - در ذکر عزیمت نظام السلطنه به لرستان
جهت حفظ نظم و امنیت در آن خطه و نیز شرحی در
مورد همکاری غلامرضا خان والی پشتکوه و شیرمحمد
خان سکوند و سردار امجد حسنوند با نظام السلطنه و
جنگ آنها با نظرعلیخان امرائی ...

ص ۳۰ - در ذکر حکومت تقی خان نایب الاایاله بربروجرد
و انتصاب سالار مظفر بیرانوند جهت نظم امنیت
لرستان ...

ص ۳۳ تا ۴۷ - در ذکر کشته شدن علیمراد خان بیرانوند
توسط سپهبد امیر احمدی ، انفصال نظام السلطنه از
حکومت لرستان و خوزستان و آمدن رکن الدوله
به لرستان ...

ص ۶۱ (بیوگرافی رضا قلی خان نظام السلطنه) ...
ص ۷ تا ۹ (بیوگرافی عین الدوله) در ذکر حکومت
عین الدوله بر خوزستان و لرستان در سال ۱۳۱۷ ...

۶۴ ریشه نژادی لر و جغرافیای تاریخی الشتر ،

تألیف حجت‌اله حیدری ، خرم‌آباد لرستان ،

کتابفروشی فردوسی ، ۲۵۳۶ .

۱۶۷ ص ، ۲۳ س م . مصور .

کتاب مذکور ۲ قسمت است ، قسمت اول حاوی مطالبی
است در مورد وجه تسمیه لر ، ریشه نژادی لر ، اقوام
وساکتین اولیه منطقه لرستان و آثار تاریخی و بازمانده-
های پادشاهان ایرانی .

قسمت دوم شامل اوضاع طبیعی و جغرافیای انسانی منطقه

الشرارستان وظوائف وسکنة این بخش، و نیز شرح حال و نمونه گفتار شعرا و ادبای الشتر می باشد.

۶۵ زندگانی شاه عباس اول ،

تألیف نصرالله فلسفی [تهران، دانشگاه تهران، ۱۳۴۷].

جلد اول

۲۶۵ ص، ۲۴ س م، مصور .

جلد اول: مقدمات سلطنت او از ولادت تا پادشاهی .

ص ۱۹ - فرار حسین بیگ استاجل و لاله شاهزاده مصطفی -

میرزا ازقزوین به لرستان .

ص ۳۴ - درمورد مرگ شاه اسماعیل دوم .

ص ۱۴۸ تصرف منطقه لرستان بوسیله سنان پاشا حاکم

بغداد ...

ص ۱۴۹ در ذکر معاهده ایران و عثمانی در سال ۹۹۹ و

تصرف قسمتی از لرستان و نهاوند توسط دولت

عثمانی ...

ص ۱۷۱ - پارگراف در ذکر نام بوداق خان چگنی .

۶۶ زندگانی شاه عباس اول ،

تألیف نصرالله فلسفی [تهران، دانشگاه تهران، ۱۳۴۶].

۴۲۹ ص، ۲۴ س م، منصور.

جلد سوم: دینداری، سیاست مذهبی، سیاست داخلی، عدالت، دارائی و املاک او ...

ص ۵۹ در ذکر نام حسین علی سلطان چگنی و پدرش بداق-
خان چگنی.

ص ۱۸۸ و ۱۸۹ لشکر کشی شاه عباسی به لرستان و سرکوبی
شاه وردیخان عباس لیر حکمران لرستان و انتقال
دوستان خانوار لیر به ولایت خوار و واگذاری حکومت
لرستان به سلطان حسین لیر پسر شاه رستم ...

ص ۲۴۱ در باب تنبیه دزدان و راهزنان و نیز دستگیری
یکی از دزدان معروف بنام (خرگوش لیر).

۶۷ زندگانی و کار و اندیشه و روزگار پورسینا،

تألیف سعید نفیسی، تهران، دانش، ۲۵۳۵.

۲۷۰ ص، ۲۳ س م، منصور.

(صفحات مربوط به لرستان)

ص ۷۷ - ۸۰ تا ۸۵ در ذکر حکومت سیده خاتون و
مجدالدوله و حکومت بدرین حسنویه در کردستان و
لرستان و ارتباط او با دیلمیان.

ص ۸۰ در ذکر حکومت بدر بن حسنویه و فرزندانش و
وقایع دوران حکومت او و ذکر شهرهای شاپور -
خواست و بروجرد .

ص ۸۷ در ذکر بروجرد .
ص ۹۲ و ۹۳ در ذکر قلعه سیمره و شاپورخواست و
جنگهایی که در این اماکن روی داده است .

ص ۹۴ مسافرت ابن سینا با علاءالدوله دیلمی به منطقه
شاپورخواست در سال ۴۲۳ هجری .

ص ۹۵ در ذکر بروجرد .

ص ۹۸ حکومت سلسله حسنویه در دینور و نهاوند و
شاپورخواست و بروجرد و اسدآباد در سال ۳۴۸ تا
۴۰۶ و حکومت خاندان فضلویه در لرستان و ایندج و
خرمآباد از سال ۳۲۰ تا ۹۲۷ .

ص ۱۰۲ و ۱۱۴ .

س

۶۸ سازمان اداری حکومت صفوی
یا (تحقیقات و حواشی و تعلیقات مینورسکی بر تذکره الملوك)
ترجمه مسعود رجب نیا ، حواشی و مقدمه از محمد

دبیرسیاقی، تهران، زوار، ۱۳۳۴.

۳۴۲ ص، ۲۴ س م. ...

(صفحات مربوط به لرستان)

ص ۲۱ در ذکر امراء ایلها و قبایل ...

ص ۲۵ قبایل کرد و لُر.

ص ۷۶ درمورد والیان لرستان.

ص ۷۸ درمورد لره‌ای بختیاری.

ص ۱۲۸ - ۱۸۲ - ۱۸۵ - ۱۸۶ - ۱۸۷ - ۱۸۸.

ص ۲۰۵ در ذکر نام لرستان فیلی یا (لر کوچک).

ص ۲۰۶.

کتاب مذکور حاصل زحمات خاورشناس دانشمند

(ولادیمیر فدوروچ مینورسکی) است و مینورسکی

درمورد منطقه لرستان مقالات ارزنده‌ای مرقوم

نموده است ...

سفرنامه ابودلف در ایران،

۶۹

درسال (۳۴۱) هجری

تعلیقات و تحقیقات از ولادیمیر مینورسکی، ترجمه

سید ابوالفضل طباطبائی، تهران، زوار (۱۳۵۴).

۱۸۴ ص، س م، مرقوش.

(صفحات مربوط به لرستان)

- ص ۳۰ در ذکر رود صیمره در غرب لرستان .
- ص ۶۰ و ۶۱ مطالبی درباره شهرهای کهن ماسبدان ،
مهرجانقذق و اریوجان و سیروان و صیمره و سرزمین
طرهاں و شرحی درباره کوهها ، رودها ، جنگاها و
میوه‌های این مناطق ...
- ص ۶۹ در ذکر رود صیمره .
- ص ۱۲۱ ذکر رودخانه صیمره و شهر ماسبدان .
- ص ۱۲۲ ذکر منطقه ده بالا در پشتکوه لرستان و رود
صیمره و کوه مانیش لرستان غربی .
- ص ۱۲۳ ذکر شهرهای سیروان ، صیمره ، طرhan ،
مهرجانقذق .
- ص ۱۲۵ و ۱۳۱ ذکر رود صیمره ...

سفرنامه بارون دوبد

۷۰

« لرستان »

ترجمه سکندرامان الهی بهاروند ، خرم آباد ، اداره
کل فرهنگ و هنر لرستان (بی تا) .

۸۰ ص ، وزیری .

* *

بارون دوبد یکی از سیاحان روسی است که در قرن نوزدهم به ایران آمد و به سیاحت شهرها و اماکنی از ایران از جمله به لرستان پرداخت. بارون خاطرات خود را بعد از اتمام سفر به چاپ رساند. کتاب مذکور ترجمه فصلهائی است که اواز لرستان دیدن نموده و در زمینه تاریخ و جغرافیا و مردمشناسی این منطقه مطالب قابل توجهی نوشته است

سفرنامه دورانیت ،

۷۱

تألیف ا. ر. دورانیت ، ترجمه علی محمد ساکی ،
خرم آباد لرستان ، کتابفروشی محمدی ، ۱۳۴۶ .

۲۰۹ ص ، ۲۱ س م ، مصور .

(صفحات مربوط به لرستان)

ص ۱-۷-۸-۹۹-۱۰۱ و ۱۰۱ .

ص ۱۳۵ تصویری از سران دیرکوند لرستان .

ص ۱۳۷ بخش سیزدهم تا ۱۸۹ بخش هیجدهم مربوط به عبور هیأت سرتی-مور دورانیت از منطقه لرستان همراه باتصاویری از اماکن و مناطق لرستان و ذکر بزرگان بعضی از طوایف و خوانین آنها و مباحث

دیگر می باشد .

سفری به سرزمین دلاوران ،

۷۲

نوشتهٔ مریان سی . کوپر ، ترجمه امیرحسین ظفرایلیخان

بختیاری ، تهران ، امیرکبیر (۱۳۳۴) .

۱۲۱ ص ، ۲۲ م س ، مصور .

کتاب سفرنامه ایست دربارهٔ سرزمین کوهستانی بختیاری

رودها ، جنگلها ، جاده های صعب العبور آن و شمه ای

در وصف سواران شجاع ایل بختیاری ، مناظر ،

چراگاهها ، آداب و رسوم کوچ نشینها و بخصوص

شرح وقایع سفری که مؤلف باطایفه (بابا احمدی)

از قشلاق به ییلاق نموده است می باشد .

سفرنامه ویلسن

۷۳

یا

(تاریخ سیاسی و اقتصادی جنوب غربی ایران)

ترجمه و تلخیص حسین سعادت نوری (تهران) وحید ،

. ۱۳۴۷

۳۸۹ ص ، ۱۷ س م .

(صفحات مربوط به لرستان)

ص ۸۶ و ۸۷ ملاقات سروان لوریمرو و سرگرد دوگلاس

از (همراهان ویلسن) باوالی پشتکوه .

ص ۱۶۰ سفر ویلسن به منطقه لرستان و گفتگو با مقامات دولتی و محلی جهت احداث راه آهن سرتاسری ایران .
ص ۱۶۶ تا ۲۰۹ شرح کامل خاطرات ویلسن در مورد وقایع لرستان و مباحثات او با خوانین لر و جلب موافقت آنها برای احداث راه آهن

سلجوقنامه

۷۲

تألیف ظهراالدین نیشابوری متوفی ۵۸۷ هجری ،
(ذیل سلجوقنامه) تألیف ابوحماد محمدبن
ابراهیم سنه ۵۹۹ ، تهران ، گلاله خاور ۱۳۳۲ .
ص ۹۶ ، ۲۴ س م ، مصور .
ص ۵۷ - ۵۸ - ۶۵ در ذکر نام عزالملک بروجردی .
ص ۸۶ و ۸۸ لشکرکشی طغرل سلجوقی به خطه بروجرد .

سفرنامه هنری راولینسون

۷۵

به

لرستان - خوزستان - بختیاری ،

ترجمه سکندرامان الهی [خرم آباد ، انجمن ادب و
قلم فرهنگ و هنر لرستان ، ۲۵۳۶] .

کتاب مذکور حاوی مطالبی است در مورد باستانشناسی منطقه لرستان ، نکته های تازه تاریخی و گزارشهایی درباره مردم شناسی ، ذکر طوایف و ایلات و رسوم مردم لرستان - بختیاری - خوزستان و تحقیقات ارزنده دیگر .

نکته قابل توجه اینست که کتاب مذکور بانثری روان توسط دکتر سکندر امان الهی ، لرستان شناس ترجمه گردیده که خود نیز پژوهشگری صادق برای زادگاهش می باشد .

سیاست و اقتصاد عصر صفوی ،

۷۶

اثر محمد ابراهیم باستانی پاریزی ، تهران ، مطبوعات صفیعلیشاه ، ۱۳۴۸ .

۵۳۳ ص ، ۲۱ س م ، مصور .

(صفحات مربوط به لرستان)

ص ۸۴ در مورد حکومت شاه وردیخان بر لرستان و ذکر مقبره سرباز گمنام .

ص ۱۹۶ جدول دخل و خرج ایالات کشور صفوی و از جمله ناحیه لرستان .

ص ۲۸۲ حکومت منوچهرخان بر لرستان در عهد شاه

سلیمان .

ص ۳۶۳ عبور نادر شاه افشار از خرم آباد بعد از فتح بغداد.
ص ۳۷۷ ، ص ۴۴۳ حیمورد سزبازان کریم خان زند که از
لرهای خشن و تند مشرب لرستان بوده اند

سفرهای رضا شاه کبیر به لرستان ،

۷۷

نوشته محمد رضا والیزاده معجزی ، خرم آباد لرستان

انجمن ادب و قلم فرهنگ و هنر لرستان ، ۲۵۳۶ .

۱۴۱ ص ، ۲۴ س م ، مصور .

* *

(در این کتاب مطالبی از اوضاع لرستان و نابسامانیهای
این بخش از ایران در دوره قاجاریه نشان داده شده
و سپس تأکیدی بر اهمیت ظهور رضا شاه کبیر و
اقدامات و خدمات این سردار بزرگ دارد، که برای
خواننده توجیهی است از دو چهره اجتماع طوفان زده
عصر قاجار و آرامش باز یافته عصر رضا شاه و اهمیت
اقدامات و سفرهای سرنوشت ساز او به لرستان است) .
از مقدمه کتاب مذکور

شرفنامه
« تاریخ مفصل کردستان »

تألیف امیر شرف خان بدلیسی ، بامقدمه و تعلیقات و
فهارس بقلم محمد عباسی .
صد و دوازده + ۹۱۷ ص ، ۲۲ س م .

(صفحات مربوط به لرستان)

ص ۱۰ و ۱۱ ذکر ولات فضلویه که به لر بزرگ مشهورند
و ذکر ولات لر کوچک .

ص ۲۳ در ذکر طایفه اکراد (کرمانج - لر - کلهر -
کوران) .

ص ۴۰ در ذکر بروجرد که در تصرف حکام دینور بوده است .
ص ۴۳ تا ۵۷ در ذکر حکام فضلویه مشهور به لر بزرگ از
حکومت بدر تا حکومت اتابک شاه حسین بن
ابوسعید بن احمد بن پشنگ سال ۸۲۶ هجری .

ص ۵۷ تا ۸۳ در ذکر ولایت لر کوچک از حکومت
شجاع الدین بن خورشید بن ابوبکر بن محمد بن خورشید
تا حکومت شاهوردی بن محمدی معاصر شاه عباس
کبیر

ص

صدرالته———واریخ

۲۹

شرح حال صدراعظم‌های پادشاهان قاجار (از حاج ابراهیم کلانتر تا میرزا علی اصغر خان امین السلطان). تألیف محمد حسن خان اعتماد السلطنه، به تصحیح محمد مشیری، طهران، وحید، ۱۳۴۹ .

ص ۱۲ پاورقی شماره ۱۰ در مورد طایفه زند و کریم خان زند از طایفه الوارفیلی که در حدود قلعه پری لریستان تا ملایر سکونت داشته‌اند

ص ۱۷ پاورقی شماره ۱۰ تا ۱۸ شرح حال کریم زند و برادرش صادق خان و سایر خوانین زند و چگونگی رسیدن آنها به حکومت .

ص ۲۵ ، ۳۲ جنگ محمد علی خان قاجار قوانلو با اسداله خان پسر حاجی ابراهیم خان دربرو جرد .

ص ۳۳ ، ۳۶ کشته شدن اسداله خان حاکم برو جرد در عهد فتحعلیشاه قاجار .

ص ۱۶۴ (پاورقی) در ذکر حکومت حسام السلطنه بر
بروجرد.

۸۰ صورة الارض،

از ابوالقاسم محمد بن حوقل بغدادی (ابن حوقل)

متوفی ۴۶۷ هـ ق.

ترجمه جعفر شعار (تهران) بنیاد فرهنگ ایران،

(۱۳۴۵).

یو + ۳۶۹ ص، ۲۴ س م.

(صفحات مربوط به لرستان)

ص ۲۲ حد شمالی خوزستان که به صیمره و لور منتهی
بوده است.

ص ۲۹ در ذکر شهر لور (لرستان) که به گفته ابن حوقل
زمانی جزء خوزستان بوده است.

ص ۱۰۲ در ذکر بلاد جبل و شهرهای مهم آن از جمله
(شابرخواست - صیمره - سیروان - بروجرد و لاشر)

که مربوط به لرستان هستند.

ص ۱۰۴ و ۱۰۵ در ذکر فاصله شهرهای منطقه جبل همچون

نهاوند به لاشر (الشر)، لاشر به شابرخواست و کرج

به بروجرد

ص ۱۱۱ شرحی در مورد شهر بروجرد .
 ص ۱۱۲ و ۱۱۳ مطالبی در مورد شهرهای صیمره و
 سیروان و لاشر .
 ص ۱۱۴ در ذکر کوههای منطقه جبل در مناطق حلوان -
 صیمره - سیروان - لور و اصفهان .

ظ

ظل السلطان .

۸۱

نوشته حسین سعادت نوری ، تهران ، وحید ، ۱۳۴۷ .
 ۲۹۰ ص ، ۱۷ س م .
 ص ۴۷ - ۵۰
 ص ۱۱۵ ، ۱۱۷ در مورد خفه شدن سید جمال الدین
 اصفهانی در بروجرد به امر محمد علیشاه قاجار .
 ص ۱۳۶ تا ۱۴۴ لشکرکشی ظل السلطان به لرستان ، به دار
 زدن ظل السلطان سران قبایل بیرانوند و حسنوند و
 سکوند را ، کشته شدن اسدخان رئیس طایفه سکوند
 شرحی در مورد صفات و اخلاق حسین قلی خان
 ابوقداره والی پشتکوه و غلامرضا خان آخرین والی
 پشتکوه لرستان .

ع

۸۲

عالم آرای صفوی ،

به کوشش یداله شکری (تهران) ، بنیاد فرهنگ
ایران ، ۱۳۵۰ .

پنجاه و پنج + ۶۸۸ ص ، ۲۴ س م .
ص ۱۳۰ نامه شاه اسماعیل صفوی به ملکشاه رستم الوار .
ص ۱۳۱ جنگ الوار با قزلباش .
ص ۱۳۲ دستبرد الوار بر قزلباش .
ص ۱۳۳ شکست و فرار الوار .
ص ۱۳۴ و ۱۳۵ تسلیم شدن ملکشاه رستم در برابر سپاه
قزلباش .

۱۳۶ تا ۱۳۸ مصالحه سپاهیان ملکشاه رستم و قزلباشها
و جنگ آنها با عربهای مشعشی و کشته شدن سلطان
فیاض مشعشی بدست شاه اسماعیل .

ف

از احمد بن یحیی البلاذری ، ترجمه آذرتاش آذرنوش

بنیاد فرهنگ ایران ، ۱۳۴۶ .

۴۶۴ ص ، ۲۴ س م .

ص ۱۲۵ در فتح مناطق صیمره ، دینور ، ماسبدان ،

مهرجانقذق در عصر اسلام توسط سپاهیان ابوموسی

اشعری .

ص ۱۲۶ در مورد فتح منطقه جبل و وجه تسمیه قلعه (سن

سمیره) و نیز واگذاری حکومت ولایات ماسبدان ،

مهرجانقذق و حلوان و دینور و نهاوند به کیژبن

شهاب از طرف ینر دین معاویه .

ص ۱۲۷ در ذکر بعضی از امرای عرب که به ماسبدان

آمده اند .

گرد آورده حمید ایزدپناه ، تهران ، انجمن فرهنگ

ایران باستان ، ۱۳۴۳ .

۱۵۹ ص ، ۲۳ س م .

بناهای تاریخی و اماکن باستانی ایران ،

تنظیم و نگارش از نصرت‌اله مشکوتی (تهران) سازمان

ملی حفاظت آثار باستانی ایران ، ۱۳۴۹ .

۳۷۰ ص ، ۲۳ س م ، مصور .

(صفحات مربوط به لرستان)

ص ۲۷۸ تا ۲۹۵ - مطالبی در مورد آثار باستانی لرستان .

ص ۳۳۶ در ذکر بناها و مقبره‌های تاریخی و مساجد کهن

لرستان .

ص ۳۴۱ ذکر پل و قلعه کهن خرم آباد

ص ۳۵۲ ذکر مناره آجری خرم آباد مربوط به دوره

اتابکان لر .

ص ۳۵۵ و ۳۵۶ ذکر تل‌های تاریخی پشتکوه و لرستان .

ص ۳۶۴ ذکر مسجد سلطانی و مسجد جامع بروجرود .

ص ۳۶۹ ذکر پل کشکیان لرستان .

کتاب

کامل

تاریخ بزرگ اسلام و ایران ،

تألیف عزالدین علی بن الاثیر، ترجمه عباس خلیلی ،
به اهتمام سادات ناصری ، به تصحیح مهیار خلیلی
(تهران) علمی (بی ت) .

جلد سوم

۴۶۳ ص ، ۲۴ س م .

ص ۱۹ در بیان فتح دینور و صیمره و بلاد دیگر توسط
سپاهیان ابوموسی اشعری .

کامل

۸۷

تاریخ بزرگ اسلام و ایران ،

تألیف عزالدین علی بن الاشر ، ترجمه عباس خلیلی ،
به اهتمام سادات ناصری ، به تصحیح مهیار خلیلی ،
(تهران) علمی (بی ت) .

جلد چهارم

۴۳۱ ص ، ۲۴ س م .

ص ۶۳ در فرستادن زیاد بن ابیه ، عبدالله بن خلیفه رابع حکومت
جبلین (لرستان و کردستان) .

ص ۱۳۲ مهاجرت عبدالله بن وهب و یارانش به منطقه جبل
کردستان و لرستان و قیام آنها بر ضد علی بن ابیطالب .
ص ۱۹۰ در بیان قیام خوارج به فرماندهی هلال بن علفه در

محل ماسبدان و جنگ آنها با معقل بن قیس رباحی از
سرداران علی بن ابیطالب و شکست خوارج .

کامل

۸۸

تاریخ بزرگ اسلام و ایران ،

تألیف عزالدین علی بن الاثیر ، ترجمه عباس خلیلی ،
به تصحیح مهیار خلیلی ، (تهران) علمی (بی ت) .
جلد هشتم .

۳۶۲ ص ، ۲۴ سم .

ص ۲۷۱ - در بیان حکومت منصور بن جمهور بر مناطق
لرستان و اصفهان که با خوارج موافق بوده و به آنها
کمک مینموده است .

ص ۲۷۲ - در بیان کمک منصور بن جمهور امیر کرمانشاه
و لرستان به یشبان جروری سنه ۱۲۹ هجری جهت دفع
سپاهیان مروان

کامل

۸۹

تاریخ بزرگ اسلام و ایران

تألیف عزالدین علی بن الاثیر ، ترجمه عباس خلیلی ،
(تهران) علمی (بی ت) .

جلد نهم .

۳۶۸ ص ، ۲۴ س م .

ص ۸۱ - درمیان حکومت سلیمان عم سفاح برنواحی
اطراف بصره و قصبات دجله و (مهرجانقذک) لرستان.

کاه ————— ل

۹۰

تاریخ بزرگ اسلام و ایران ،

تألیف عزالدین علی بن الاثیر ، ترجمه عباس خلیلی ،

به تصحیح مهیار خلیلی ، (تهران) علمی (بی ت) .

جلد یازدهم .

۳۵۲ ص ، ۲۴ س م .

(صفحات مربوط به لرستان)

ص ۴۴ حکومت علی بن هشام در منطقه جبل کرمانشاهان و

لرستان در عهد عبدالله بن طاهر از سلسله طاهریان .

ص ۷۳ و ۷۴ دریان پیروی مردم منطقه کوهستان از بابک

خرم دین و لشکرکشی اسحاق بن ابراهیم جهت دفع

خرم دینان .

ص ۱۱۰ تسلط خرم دینان بر مناطق آذربایجان ، کردستان

لرستان و همدان ...

ص ۱۳۹ - ۱۴۰ - ۱۴۱ دریان طغیان مازیار علیه عبدالله بن

طاهر، عبور حسن حسین مصعب از خرم آباد شکست
مازیار و دستگیری تمام برادران او و زندانی شدن
آنها در خرم آباد .

ص ۱۹۱ سرکوبی مردم منطقه جبل (کرمانشاه و لرستان)
توسط وصیف ترک سنه ۲۳۱ هجری .

ص ۲۱۶ در بیان واگذاری متوکل مالیات مناطق اهواز
ماسبدان - مهرجانقدق و کرمانشاه را به فرزندش
المنتصر بالله .

ص ۲۸۴ در بیان حکومت (بغای شرابی) والی مناطق
(حلوان - ماسبدان - مهرجانقدق) در عهد خلافت
مستعین بن محمد برادرزاده متوکل .

کامل

۹۱

تاریخ بزرگ اسلام و ایران ،

تألیف عزالدین علی بن الاثیر، ترجمه عباس خلیلی ،
به تصحیح مهیار خلیلی (تهران) علمی
(بی ت) .

جلد دوازدهم .

۳۷۵ ص، ۲۴ س م .

(صفحات مربوط به لرستان)

ص ۲۷ حکومت و صیف برلرستان در عهد مستعین بن محمد
سنه ۲۵۲ هجری .

ص ۴۲ واگذاری حکومت لرستان و کردستان به عبدالعزیز
عجلی از طرف و صیف .

ص ۴۳ حکومت موسی بن بغا بر لرستان و کردستان سنه
۲۵۳ هجری .

ص ۱۱۵ در مورد زلزله ای که در شهر صیمره رخ داده بود
سنه ۲۵۸ هجری .

ص ۱۳۲ حکومت موسی بن بغا بر مهرجانقدق - شام -
ارمنستان در عهد معتمد سنه ۲۶۱ هجری .

ص ۱۵۵ رفتن حسین بن طاهر از سلسله طاهریان به لرستان
سال ۲۶۲

ص ۱۶۹ فرستادن یعقوب لیث سپاهی به صیمره لرستان
سنه ۲۶۴ .

ص ۱۸۳ - ۲۰۵ .

ص ۲۶۹ و ۲۷۳ و ۲۷۷ - در مورد رفتن (موفق بالله بن -
متوکل) خلیفه به مناطق کردستان و لرستان جهت
بدست آوردن گنج سنه ۲۷۵ و ۲۷۶ هجری ، و بیمار شدن
او در لرستان سنه ۲۷۸ هجری .

ص ۳۰۶ - رفتن (یوسف بن ابی الساج) در عهد موفق بالله

تاریخ بزرگ اسلام و ایران ،

تألیف عزالدین علی بن الاثیر ، ترجمه عباس خلیلی ،

به تصحیح مهیار خلیلی ، (تهران) علمی (بی ت) .

جلد سیزدهم .

۳۵۵ ص ، ۲۴ س م .

(صفحات مربوط به لرستان)

ص ۱۴۹ - درمورد (خاقان) نامی از امرای مقتدر بالله سنه

۳۰۴ که حکومت لرستان را داشته است .

ص ۱۹۸ گرفتن یوسف بن ابی ساج مال و خراج مناطق

همدان ، ماسبدان و بصره را در سال ۳۱۴ هجری .

ص ۲۲۱ - ۲۳۴ حکومت ابن حمدان بر نهاوند ، صیمره

شیروان و ماسبدان سنه ۳۱۷ هجری .

ص ۲۵۶ - در بیان فتح لرستان و پشتکوه توسط مرد آویج

زیاری سنه ۳۱۹ هجری .

ص ۲۷۴ - حکومت هارون بن غریب بر نواحی (کوفه ،

ماسبدان - هرجانقذک) سنه ۳۲۱ هجری .

نوشته پرویز رجیبی [تهران ، سیمرغ ، چاپ دوم ،

۲۵۳۵] .

۳۰۳ ص ، ۲۱ س م ، مصور .

(صفحات مربوط به لرستان)

ص ۲۵ - در ذکر قبیله زند که از لرهای لک بوده اند .

ص ۲۷ ذکر حکومت باباخان چابشلو حاکم لرستان در عهد افشار .

ص ۳۳ حکومت ذکریا خان بر نواحی کراز - کمره - چابلق و شهر بروجرد در عهد افشار .

ص ۴۶ - ۵۳ - ۵۹ .

ص ۶۰ جنگ کریم خان زند با آزادخان افغان در منطقه بروجرد و سیلاخور .

ص ۶۲ تا ۶۴ و ۸۸ تا ۹۲ .

ص ۱۳۷ و ۱۳۸ ذکر ازداستان کریم خان زند با مرد لر درباره استحمام .

ص ۱۴۲ در ذکر احترام کریم خان نسبت به اسماعیل خان فیلی رئیس عشایر لر .

ص ۱۸۹ در مورد لباس کریم خان و نوعی چیت و کرباس که در بروجرد تهیه می شده است .

ص ۲۱۰ در ذکر کالاهای ایران و از جمله (نی لرستان)
که دردوره زند معروف بوده است .
صفحات دیگر عبارتند از : ۲۴۶ - ۲۵۵ - ۲۷۹ .

گزارش گویشهای لری ،

۹۶

نوشته علی حصوری، تهران ، کتابخانه طهوری ،
(۱۳۴۲) .

۷۵ ص ، ۲۲ س م .

* * *

کتاب مذکور حاوی لغات و کلمات روزمره و نیز ذکر
چندین نوع فعل باقید زمان و اشخاص (مفرد و جمع)
و بطور کلی اختلاف و تشابه گویش لکی و لری و زبان
فارسی ، و نیز برگردان تعدادی از اشعار و تک
بیتی های لری بفارسی است که بنام (الیسونه) معروف
می باشد . و مردم زنده دل و باصفای لرستان آنها را
در مجالس طرب با آوازی خوش میخوانند . ضمناً
گویش های کتاب مذکور در میان مردم خرم آباد ،
کوهدشت ، ایل حسوند ساکن الشتر ، ایل بیرانوند ،
رومشکان طرهان ، و ایل سکوند و نقاط دیگر لرستان
رایج می باشند .

گلگون کفنان

گوشه‌ای از تاریخ نظامی ایران ،

تألیف میرحسین یکرنگیان، تهران، علمی، ۱۳۳۶ .

۴۳۰ ص، ۲۴ س م، مصور، منقوش .

(صفحات مربوط به لرستان)

ص ۴۰۶ تا ۴۱۳ - مطالب مشروحي در مورد جنگهای

لرستان باحکومت مرکزی در دوره قاجار و اوایل

سلطنت رضا شاه کبیر و نیز چگونگی ارتش لرستان

هنگام کودتا و وقایع دیگر و نیز ذکری از خوانین

بزرگ و رزمندگان لرستان و طوایف مهاجم این

منطقه می باشد .

ل

لرستان و الوار ،

بقلم ولادیمیر مینورسکی ، ترجمه سکندر امان‌الهی

بهاروند، خرم‌آباد، اداره کل فرهنگ و هنر لرستان

(بی تا) .

*

*

کتاب مذکور مقاله‌ای است ارزشمند از نوشته‌های
پرفسور مینورسکی

این دانشمند سعی نموده است که در این مقاله یک تصویر
کلی از وضع اقتصادی ، تاریخی ، دینی ، نژادی ،
زبان و ادبیات الوار را ارائه دهد

لرستان در نیمه نخست هزاره اول پیش از میلاد ، ۹۹

نوشته : خانم کلرگاف مید ، ترجمه فرخنده اعتصام ،
تهران ، ستاد بزرگ ارتشتاران اداره روابط عمومی ،
بررسیهای تاریخی ، ۲۵۳۶ .

۳۶ ص ، ۲۴ س م ، منقوش .

*

*

کتابنامه مذکور مقاله‌ای است تحقیقی و پراهمیت که خانم
کلرگاف مید در طی مسافرتهايش که در بهار سال
۱۹۶۳ و پائیز ۱۹۶۴ و سال ۱۹۶۶ میلادی به لرستان
نموده ، نگاشته است .

نگارنده در سال ۱۹۶۶ میلادی همراه با هیئت باستانشناسی

ایران و مؤسسه باستانشناسی دانشگاه لندن در ناحیه
 (باباجان نورآباد) لرستان چندین ماه به کاوش و
 حفاری می پردازند و ضمن آشنائی با تمدن نیمه نخست
 هزاره اول پیش از میلاد در لرستان ، به کشف اشیاء
 پرارزشی در ناحیه مذکور نائل میگردند ...
 مقاله مذکور در نشریه بررسیهای تاریخی شماره ۴ سال
 دوازدهم مهر و آبان ۲۵۳۶ شاهنشاهی در ۳۸ صفحه
 بچاپ رسیده بود که بعنوان کتابی مستقل به ذکر آن
 مبادرت گردید .

م

ماده

۱۰۰

- و بنیانگذاری نخستین شاهنشاهی در غرب فلات ایران ،
 تألیف جلیل ضیاءپور (تهران) انجمن آثار ملی ۱۳۵۲ .
 ۵۶۰ ص ، ۲۴ س م ، مصور ، منقوش .
 (صفحات مربوط به لرستان)
 ص ۵۳ - در ذکر نام لرستان .
 ص ۷۷ - در ذکر لشکرکشی سارگن پادشاه آکاد به منطقه
 عیلام و لرستان ...

ص ۷۸- مطالبی درباره قوم (لولو) یا (لولویی‌ها) که آنان را اجداد لرها بشمار می‌آورند.

ص ۱۰۵ و ۱۰۶ در مورد قوم کاسی (که از آغاز هزاره سوم پیش از میلاد) در ناحیه لرستان زندگی کرده‌اند و اینکه قبایل کنونی لر از اخلاف کاسی‌ها می‌باشند.

ص ۱۰۸- در مورد جبل زاگروس و کاسیان لرستان.

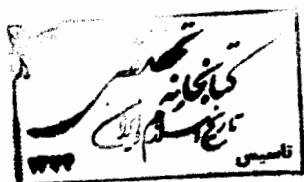
ص ۱۲۹- در ذکر مفرغهای لرستان که بگفته (اندره‌گودار) مربوط به قبایل کوهستانی (کاسی) می‌باشند.

ص ۱۳۰ تصویر یک بشقاب مفرغی منسوب به لرستان متعلق به اواخر هزاره دوم پیش از میلاد (مربوط به کاسیها).

ص ۱۴۷ در ذکر یکی از پادشاهان عیلام بنام (شیلهاک یا این شوشیناک) که از فتوحات او نام اکثر نقاط لرستان و کردستان فعلی مذکور است.

ص ۲۱۸- در مورد تهاجم آشوریها به کوهستان زاگروس و هدایایی که مردم آن مناطق از جمله (سیمره) به پادشاه آشور داده‌اند.

ص ۳۱۸- در مورد چگونگی آمدن «گیمیری‌ها» و «اشگوزاها» «یا سکاها» به لرستان و جاگذاری و وسایل جنگی خود در آنجا....

گردآوری و نوشته شیدرخ و ابوالفضل رازانی، زیر

نظر، م. آزاد [تهران، پدیده - ۱۳۵۰] .

۹۴ ص ، ۲۴ س م .

ترجمه فارسی از قرن پنجم و ششم هجری قمری ،

تألیف ابواسحق ابراهیم بن محمد اصطخری قرن ۴ ،

بکوشش ایرج افشار (چاپ دوم) تهران ، بنگاه

ترجمه و نشر کتاب ، ۱۳۴۷ .

۳۳۴ ص ، ۲۴ س م ، منقوش .

(صفحات مربوط به لرستان)

ص ۸۱ - در ذکر بلاد عراق که حدود آن از یکطرف به

حلوان - سیروان - صیمره میرسیده و ذکر مسافت

این شهرها تا عراق ...

ص ۸۹ - در مورد حد شمالی خوزستان که به منطقه صیمره

و لور منتهی شده است .

ص ۹۳ - در مورد شهر لور و هوای کوهستانی لور ...

ص ۱۶۲ - ۱۶۳ - ۱۶۴ - در ذکر دیار کوهستان (جبل) و

مسافت شهرها و اماکن جبل نسبت بهم همچون

فاصله (نهانند به لاشتر و لاشتر شابرخواست و
شابرخواست به لور و لور تا اندامش (اندیمشک) و
دینور به صیمره و سیروان به صیمره) .

ص ۱۶۵ - مطالبی در مورد شهر وروگرد (بروگرد) و
زعفران آن و ذکر میوه و آب شهرهای سیروان و
صیمره ...

ص ۱۶۶ - در مورد خرسای مناطق صیمره و سیروان ...

مفرغهای باستانی لرستان ،

۱۰۳

نوشته آر. اس. موری ، ترجمه ابراهیم چگنی ،
خرم آباد ، اداره کل فرهنگ و هنر لرستان (بی تا) .
ص ۶۰ ، وزیری .

*

*

کتاب مذکور حاوی مطالبی است در باره اشیاء مفرغی
لرستان که در سالهای گذشته دور توسط دهقانان
کشف شده و بدست سوداگران کشورهای اروپائی
افتاده است . این اشیاء که در نوع خود بی نظیر و
گران بها می باشند شامل (سلاحها - ابزارها - ساز و
برگ - گلدسته ها - سنجاقها - ظروف) و چیزهای

با ارزش دیگر می باشند که هم اکنون در موزه های معروف جهان بخصوص در موزه بریتانیا به چشم می خورد، و نمایانگر ذوق و هنر ساکنان لرستان در ادوار کهن می باشند ...

مف—————رغ های لرستان

و

صنایع فلزی اسلامی ،

از مینا صادق بهنام، موزه خرم آباد، (۲۵۳۶) .

۳۱ ص ، ۲۸ س م .

کتاب مذکور حاوی مطالبی است در باره مفرغ های مکشوفه لرستان با تصاویر آنها و ذکر مشخصات و قدمت این اشیاء ، و نیز شرحی در مورد صنایع فلزی اسلامی و سلسله های بعد از اسلام می باشد ...

منابع و مآخذ در باره ایلات و عشایر

ایران و جهان ،

از سکندر امسان الهی بهاروند ، شیراز ، دانشگاه

پهلوی ، ۲۵۳۶ .

۵۷ ص ، ۲۷ س م .

کتاب مذکور (فهرست کتب و مجلاتی است) که در

مورد ایلات و عشایر ایران و جهان مباحث و
مطالبی دارند...

منتخب التواریخ معینی ،

۱۰۶

(تألیف ۸۱۶ و ۸۱۷ هجری قمری)

منسوب به معین الدین نطنزی و معروف به (آنونیم
اسکندر) به تصحیح ژان اوین ، تهران ، خیام ،
۱۳۳۶ .

۴۹۲ ص ، ۲۴ س م .

(صفحات مربوط به لرستان)

ص ۷ - فرار مظفرالدین محمد به لرستان ...

ص ۸ - وفات غیاث الدین محمد از ملوک شبانکاره
در سیلاخور لرستان .

ص ۳۵ تا ۵۳ در ذکر انشعاب اصل اهالی لرستان ، طبقه لر
بزرگ از حکومت اتابک نصیرالدین محمد بن هلال
تأ حکومت اتابک احمد بن نورالورین افراسیاب .

ص ۵۳ تا ۶۷ - ذکر شعب لر کوچک و اوضاع و احوال
ایشان و ذکر اتابکان لر از حکومت شجاع الدین
خورشید تأ حکومت سیدی احمد بن ملک عزالدین ،
سال ۸۲۵ هجری قمری .

ص ۱۷۳ فرانامیر مسعود شاه بن محمود اینجو به لرستان ...
 ص ۱۷۹ در ذکر گذر شیخ ابواسحق اینجو به لرستان .
 ص ۱۸۴ ملتجی شدن شیخ ابواسحق اینجو به اتابک
 نورالورد حاکم لرستان جهت دفع محمد بن مظفر .

می — ر نوروز ،

۱۰۷

گردآورنده اسفندیار غضنفری (امرائی) [خرم آباد
 لرستان، کتابفروشی رشنو] ۱۳۴۷ .

۱۱۶ ص ، ۲۰ س م .

کتاب مذکور حاوی مطالبی در شرح احوال ، سبک
 اشعار ، شیوه بیان میرنوروز شاعر معروف لرستان
 در عصر صفوی و افشار می باشد .

اشعار فارسی و تک بیت‌های شاعر که به گویش لری
 سروده شده است ، همراه با ترجمه و شرح آنها توسط
 گردآورنده بسیار جالب و درخور توجه است .

ن

نامه عالم آرای نادری ،

۱۰۸

تألیف محمد کاظم ، با مقدمه میکلوخوماکلای ،

ترتیب فهرستها از شیتوف ، مسکو ، اداره نشریات
ادبیات خاور ، ۱۹۶۰ .

۳ جلد

جلد اول

۷۱۷ ص ، ۲۷ س م ، مصور .

(صفحات مربوط به لرستان)

تذکر : صفحاتی که در اینجا ذکر میشود منظور صفاتی
است که شماره آنها در کتاب به لاتین نوشته شده است .

ص ۳۴ ذکر تصرف کوه گیلویه و خرم آباد و شوشتر توسط
شاه طهماسب صفوی .

ص ۹۱ ذکر نام طایفه فیلی (لرستان) .

ص ۱۶۸ و ۱۸۱ ذکر خرم آباد و ایلات بختیاری و فیلی
و زند .

ص ۱۸۵ و ۱۸۶ و ۱۸۸ شرحی در مورد جنگ بین سپاهیان
لورستانی و اردوی نادری .

ص ۱۸۹ ذکر طوایف الوار و اعزام علی رضا بیگ نامی
به خرم آباد و لورستان جهت برقراری نظم و آرامش
در این خطه .

ص ۱۹۰ کوچ چند خانوار معتبر لورستانی بطرف اصفهان
بدستور نادر .

ص ۱۹۴ - ۲۱۳ - ۲۱۸ .

ص ۲۲۴ - رفتن محمد خان بلوچ به گرمسیرات و حویزه

و شوشتر و بروجرد جهت تهیه سپاه .

ص ۲۵۳ ذکر قشون عراق - لورستان و کوه گیلویه .

ص ۲۵۸ ذکر نام لورستان .

نامه عالم آرای نادری ،

۱۰۹

تألیف محمد کاظم ، مقدمه بقلم میکلوخوما کلائی ،

ترتیب فهرستها و مندرجات از شجنگلوا ، مسکو ،

اداره انتشارات دانش ، ۱۹۶۵ .

جلد دوم

ص ۶۹۶ ، ۲۷ س م ، مصور .

(صفحات مربوط به لرستان)

ص ۲۲ - در ذکر طغیان علی مراد خان بختیاری و جمع

آوری نمودن سپاه از الوار خرم آباد و بختیارها .

ص ۳۵ در ذکر نام علی مردان خان والی لرستان .

ص ۳۸ ذکر تفنگ چیان لورستان در عهد صفوی .

ص ۱۳۹ در ذکر بلاد خرم آباد و لرستان .

ص ۱۴۲ ذکر نام لورستان .

نامه عالم آرای نادری ،

تألیف محمد کاظم ، مقدمه بقلم میکلوخوما کلائی ،
ترتیب فهرستها و خلاصه مندرجات از الیسوا ،
مسکو ، انتشارات دانش ، ۱۹۶۶ .

جلد سوم

۵۳۹ ص ، ۲۷ س م ، مصور .

(صفحات مربوط به لرستان)

ص ۱۴۸ - ذکر نام لرستان .

ص ۱۴۹ - ۱۶۵ - ۱۷۱ ذکر خرم آباد و الوار بختیاری .

ص ۱۷۲ - ذکر سرکردگان الوار - ایورد و افشار .

ص ۱۷۳ - ذکر از اردوی الوار و طوایف لر در عهد

افشاریه .

ص ۲۳۲ - ذکر نام خرم آباد .

نزهة القلوب ،

تألیف حمداله بن ابی بکر بن محمد بن نصر مستوفی

قزوینی (۷۴۰ هجری قمری) .

بکوشش محمد دبیرسیاقی ، تهران ، طهوری ، ۱۳۳۶ .

۲۴۵ ص ، ۲۴ س م .

(صفحات مربوط به لرستان)

ص ۵۶ - در ذکر مسافت اصفهان تا شهرهائی همچون
 ایدج (ایذه) در لر بزرگ و بروجرد، در لر کوچک .
 ص ۷۷ در ذکر ولایت لر بزرگ و شهرهای مربوط به آن
 و نیز در وصف آب و هوای شهر ایدج (ایذه) ...
 ص ۷۸ در ذکر ولایت لر کوچک و وصف شهر بروجرد
 آب و هوا و مساجد و زعفران بروجرد، و نیز اشاره‌ای
 به شهر خرم‌آباد و محصول خرماى آن ،
 و مطالبی در مورد ولایت (سمسا) از توابع مایرود و
 دهات و قلعه معروف آن بنام دز سیاه .
 ص ۷۹ در ذکر شهر صیمره و محصول خرماى آن و نیز
 ذکرى از مناطق دیگر منطقه جبل یا عراق عجم

نسب نامه خلفا و شهریاران

۱۱۲

و

سیر تاریخی حوادث اسلام ،

تألیف ادوارد فن زامباور، ترجمه و تحشیه از محمد
 جواد مشکور، تهران، خیام، ۲۵۳۶ .

۵۲۰ ص ، ۳۵ س م .

(صفحات مربوط به لرستان)

ص ۳۵۱ و ۳۵۲ - در ذکر خاندان فضلویه (اتابکان

شیانگاه) و ذکر مدت حکومت هریک از افراد این
خاندان که جمعاً ۱۲ نفر نوشته شده است .

۳۵۲ و ۳۵۳ ذکر خاندان هزار اسب اتابکان لرستان کبری
و حکومت آنها از سنه ۵۴۳ هجری تا ۸۲۷ هجری .

۳۵۴ و ۳۵۵ ذکر خاندان خورشید (اتابکان لرستان
صغری) سنه ۵۴۷ تا ۷۱۶ هجری که شامل نسل اول
می باشد . سپس حکومت عزالدین از نسل دوم سال
۷۱۶ تا حکومت شاه وردیخان عصر صفوی آخرین
حاکم این خاندان می باشد .

۱۱۳

نقوش زمینی در ایران کهن

از (کهن ترین زمان تا دوره مادها)

نوشته جلیل ضیاء پور (تهران) اداره کل نگارش

وزارت فرهنگ و هنر ، ۱۳۵۳ .

۴۳۲ ص ، ۳۱ س م ، مصور .

ص ۳۸۵ تا ۴۰۷ شرحی در مورد مفرغهای مکشوفه لرستان

باتصاویری از آنها

۵

۱۱۴

هشت مقاله در زمینه تاریخ ،

نوشته شیرین بیانی (تهران) طوس (۱۳۵۲) .

۳۲۲ ص ، ۲۱ س م .

ص ۱۷ شرحی در مورد مفرغهای مکشوفه لرستان و نسبت این اشیاء به سکاها و مادها و ذکرى در مورد چگونگی آمدن سکاها به لرستان

ص ۹۹ - در مورد استقرار اقوام پارسی در شمال دولت عیلام (لرستان) .

ص ۱۲۰ - در باب جاده هخامنشی که از شوش به همدان میرفته و از لرستان میگذشته است .

هخامنشیان و ایران ،

۱۱۵

(در دوران ماد و هخامنشی)

تألیف رمان گیرشمن ، ترجمه عیسی بهنام ، تهران ،
بنگاه و نشر کتاب ، ۱۳۴۶ .

۴۱۶ ص ، ۲۶ س م ، مصور ، منقوش .

(صفحات مربوط به لرستان)

ص ۶ - ۲۰ - ۲۱ - ۲۳ - ۲۵ - ۲۶ ...

ص ۴۰ تا ۸۴ - مطالبی در مورد برنزهای لرستان و تصاویر تعدادی از آنها و توضیحاتی در باب این اشیاء مکشوفه

ص ۲۸۱ تا ۲۸۷ درموزد پرنزهای لرستان تعیین تاریخ و
محل کشف اشیاء

چون غیر از صفحات ذکر شده در بیشتر صفحات کتاب اسم
لرستان برده شده است لذا از ذکر صفحات دیگر
خودداری میشود .

۱۱۶

هــنـر اـیـران ،
(در دوران پارتنی و ساسانی)

تألیف رمان گیرشمن ، ترجمه بهرام فره‌وشی ، تهران ،
بنگاه ترجمه و نشر کتاب ، ۱۳۵۰ .

۴۰۸ ص ، ۲۶ س م ، مصور ، منقوش .

(صفحات مربوط به لرستان)

ص ۶-۷-۸ لوح سیمین لرستان و تصویری از خدای
زروان و آفرینش اهورا مزدا و اهریمن مربوط به سده
(۷ و ۸ پیش از میلاد) .

ص ۳۷-۴۷-۸۷ درموزد نقوش برجسته تمام رخ در
لرستان .

ص ۱۰۴ و ۱۴۶ .

ص ۱۵۰ درموزد کشف آتشکده‌های زردتشتی در لرستان
منطقه (تنگ چک‌چک) مربوط به عهد ساسانی .

صفحات دیگر عبارتند از :

(ص ۲۱۳ - ۲۲۹ - ۲۵۸ - ۲۵۹ - ۲۶۰ - ۲۶۱ - ۲۶۶ - ۳۷۳ -

۲۹۸ - ۲۹۹ - ۳۰۳) .

۱۱۷

هنر ایوان ،

اثر آندره گدار، ترجمه بهروز حبیبی، [تهران ،

دانشگاه ملی ایران ، ۱۳۴۵] .

۵۴۲ ص ، ۲۴ س م ، مصور، منقوش .

(صفحات مربوط به لرستان)

ص ۱۶ تا ۱۰۳ شرحی درمورد مهاجرت کاسیت ها به

لرستان، مطالبی درمورد مفرغهای مکشوفه از قبیل

(خنجر - شمشیر - گرز - ساز و برگ اسبان -

جواهرات مردان و زنان - سنجاقها - ظروف آبخوری

تصاویر خدایان ...) و وسایل بسیار دیگر و نیز شرح

تصاویر این اشیاء و مطالب ارزنده دیگر درباره

قدمت و ارزش هنری آنها می باشد .

صفحات دیگر عبارتند از : ص ۴۸۷ و

۴۸۰

یادداشت‌های قزوینی ،

۱۱۸

نوشته محمد قزوینی ، بکوشش ایرج افشار [تهران
دانشگاه تهران ، ۱۳۴۵] .

جلد هشتم

۳۵۳ ص ، ۲۴ س م .

ص ۲۶۴ - شرح حال شیخ عبدالرحیم بروجردی

پیرم — رخ — ان ،

۱۱۹

نوشته اسماعیل رائین [تهران ، زرین ، ۱۳۵۰] .

۵۳۶ ص ، ۲۴ س م ، مصور .

(صفحات مربوط به لرستان)

ص ۲۵۳ - ص ۲۷۶ - آشوب سالاردوله در لرستان و
کردستان .

ص ۴۱۰ تا ۴۱۶ - حرکت سالاردوله باگروه‌های لر و
کرد بطرف تهران و رسیدن آنها به ساوه و محاصره
ساوه توسط اردوی نظرعلیخان لرستان و سرانجام
شکست اردوی سالاردوله از قوای مرکز بسرکردگی
پیرم‌خان و فرار سالاردوله به روسیه

ص ۴۲۹ تا ۴۴۶ در ذکر تلاشهای سالاردوله جهت فتح
تهران و بدست آوردن حکومت و سرانجام سرکوبی
وی و رفع غائله او و در پایان کشته شدن پیرم خان
در جنگ با سالاردوله

کتب غیر فارسی

ANCIENS BRONZES DE LOURISTAN ET CULTES
IRANIENS ,

RENE ' DUSSAUD ,
PARIS - PAUL GEUTHNER ,
1949

ANCIENT BRONZES FROM LOURISTAN ,
P , R , S , MOOREY ,
BRITISH MUSEUM ,
LONDON ,
1974

ANCIENT PERSIA AND IRANIAN CIVILIZATION ,
CLEMENT HUART ,
ROUTLEDGE KEGAN PAUL ,
LONDON ,
1972

ART OF THE ANCIENT WORLD ' ,
GEROM , M , EISENBERG ,
ROYAL ARTS AND CRAFTS GALLERIES ,
NEW YORK ,
1965

ANCIENT PERSIAN BRONZES - IN THE ADAM COLLECTION ,
P , R , S ' MOORY ,
FABER ,
LONDON ,
1974

ASSUR ,
ANDRE PARROT ,
GALLIMARD
PARIS ,
1969

THE FIRST BOOK OF ANCIENT MESOPOTAMIA AND
PERSIA ,
CHARLES ALEXANDER ROBINSON ,
FRANKLIN ,
LONDON ,
1962

BRONZES DU LURISTAN -
PARIS ,
EDITIONS DES MUSEES NATIONAUX ,
1964

BRONZES ANTIQUES DES STEPPESET DEL ' IRAN -

PRINCIPALEMENT D' AMLASH ET DU LOURISTAN -
PARIS ,
1976

CATALOGUE OF THE ANCIENT PERSIAN BRONZES IN THE
ACHMOLEAN MUSEUM ,
P. R. S. MOOREY ,
OXFORD UNIVERSITY PRESS ,
LONDON ,
1971

CEINTURE EN BRONZE DU LOURISTAN AVEC SCENES DE
CHASS ,
RENE DUSSAUD ,
PARIS PAUL GEUTNER ,
1934

DATIER BARE BRONZEN AUS LURISTAN UND KIRMAN-
SHAH ,
PETER CALMEYER ,
WALTAR DE GRUYTER ,
BERLIN ,
1969

Dieux ET CHEVAUX A PROPOS DE QUELQUES BRONZES
D' ANATOLIE DE SYRIE ET D' ARMENIE ,
M , AOSTOVZEFF ,
PARIS ,
1931

L' ETAT DE LA CIVILISATION CHEZ L' HOMME PRE-
MEDIQUE ,
ET LES DECOUVERTES FORTUITES ,
H , SAMADI ,
TEHRAN ,
1969

ETUDES GEOGRAPHIQUES ,
J - DE MORGAN ,

THE GOLDEN AGE OF PERSIA THE ARABS IN THE
EAST ,
RICHARD , N , FRYE ,
WEIDEN FELD AND NICOLSON ,
LONDON ,
1975

HACHES A DOUILLE DE TYPE ASIATIQUES ,

RENE DUSSAUD ,
PARIS - PAUL GEUTHNER ,
1930

L' - IRAN ANTIQUE - ELAMET ET PERSE ,
CLEMENT HUART , ET LOUIS DEL APORTE ,
ALBIN MICHEL ,
PARIS ,
1952

IRAN PARTHES - ET - SASSANIDES ,
ROMAN GHIRSH MAN ,
GALLIMARD ,
PARIS ,
1962

IRAN - I -
DES ORIGINES AUX ACHEMENIDES ,
JEAN LOUIS HUOT ,
NAGEL ,
PARIS ,
1965

LES GRANDES FIGURES DE L' ORIENT , CHAH ABBAS I
SAVIE , SON HISTOIRE ,
TOME III
LUCIEN - LOUIS BELLBN ,
PAUL GEUTHNER ,
PARIS ,
1932

LURISLAN BRONZEN ,
JOHANNES - A. H. POTRATZ ,
ISTANBUL ,
1968

THE LOST WORLD OF ELAM ,
WALTHER HINZ ,
SIDGWICK JAKSON ,
LONDON ,
1972

PERSIA AN ARCHAEOLOGICAL GUIDE ,
SYLVIA , A. MATHESON ,
FABER ,
LONDON ,
1972

PERSE PROTO - IRANIENS MEDES ACHEMENIDES ,
ROMAN GHIRSHMAN ,
GALLIMARD ,
PARIS ,
1963

.....

THE PERSIAN LAND REFORM [1962 - 1966]
ANN , K , S , LAMBTON ,
OXFORD ,
LONDON ,
1969

.....

REIS IN DAS ALTE BABYLON ,
KLENGEL BRANDT ,
PRISMA - VERLAG ,
1970

.....

PREHISTORY AND HUMAN ECOLOGY OF THE DEHLURAN
PLAIN , AN EARLY VILLAGE SEQUENCE FROM
KHUZISTAN , IRAN ,
FRANK HOLE - KENT V , FLANNERY JAMES A , NEELY ,
UNIVERSITY OF MICHIGAN ,
1969

.....

SEPT MILLEANS, D'ARTÈME IRAN
PETIT PALAIS ,
PARIS ,
1961

.....

UN CARQUOIS DU LURISTAN ,
PIERRE AMIET ,
PARIS ,
PAUL GEUTHNER ,
1974

.....

THE VALLEYS OF THE ASSASSIN AND OTHER -
PERSIAN TRAVELS ,
FREYA STARK ,
JOHN MURRAY ,
LONDON ,
1934

.....

در این بخش از کتابشناسی به کتبی اشاره میشود که
برای شناخت تاریخ، تمدن و فرهنگ ... لرستان منابع
و مآخذی معتبر بشمار می آیند .
و کتابخانه دژ شاپورخواست در صدد تهیه و
جمع آوری آنها می باشد .

آثار الباقیه ، از ابوریحان بیرونی .

* *

آثار العجم ، از فرصت شیرازی .

* *

المآثر والآثار ، نوشته محمد حسن خان اعتماد السلطنه .

* *

المسالك والممالك ، اثر ابن خردادبه .

* *

المسالك والممالك ، نوشته ابن حوقل (محمد بن حوقل)

* *

احسن انتقاسیم ، از شمس الدین البشاری المقدسی .

* *

انیس المسافر ، از غلامرضا خان والی (ابوقداره)

* *

انقراض صفویه ، نوشته دکتر لارنس لاکهارت

* *

تاریخ بختیاری ، اثر سردار اسعد بختیاری .

* *

تاریخ جغرافیائی خوزستان ، نوشته سید محمد علی امام
شوشتری .

* *

تحفة العالم ، از عبداللطیف شوشتری .

* *

تذکره هفت اقلیم ، نوشته امین احمد رازی .

* *

جغرافیای تاریخی سرزمینهای خلافت شرقی ، اثر لسترنج .

* *

جغرافیای مفصل ایران ، نوشته مسعود کیهان .

* *

جام جم ، از معتمدالدوله فرهاد میرزا .

* *

جامع الرواة ، از محمد بن علی اردبیلی .

* *

حدود العالم من المشرق الى المغرب ، از ابوریحان بیرونی
به اهتمام منوچهر ستوده .

* * * * *

خاتون هفت قلعه ، اثر محمد ابراهیم باستانی پاریزی .

* * * * *

دیالمه و غزنویان ، نوشته عباس پرویز .

* * * * *

دیوان ملاپریشان ، از ملاپریشان .

* *

راهها و پایتختهای قدیمی ، از بهمن کریمی .

* *

ریشه های نژادی کرد ، نوشته احسان نوری .

* *

ریاض السیاحه ، حاجی شیروانی .

* *

سفرنامه حاج سیاح محلاتی ، نوشته حمید سیاح .

* *

گیتی گشای زندیه ، نوشته میرزا محمد صادق .

* *

لغت نامه دهخدا ، اثر علی اکبر دهخدا .

* *

مرآت البلدان ناصری ، صنیع الدوله .

* *

مجموع التواریخ والتعجیب ، به تصحیح ملک الشعراء بهار .

* *

THE LURISTAN BRONZES

ACKERMAN, P, ALURISTAN ILLUSTRATION OF ASUNRISE
CEREMONY' BULL, OF THE CINCINNATI ART MUSEUM,
1957, PP,

1- AMIET, P, LES BRONZES DU LURISTAN DE LA
COLLECTION COLFFARD ' LA REVUE DU LOVRE
1963, PP,

* *

2- — THE GREAT LURISTAN MYSTERY, ART NEWS,
1963, PP,

* *

3- — BRONZES DU LURISTAN [CATALOGUE DU
LOUVRE] PARIS, 1964, PP,

* *

AMIRAN, R, TWO LURISTAN FIBULAE AND AN URARTIAN
LADLE FROM OLD EXCAVATION IN PALESTINE, 1966,

ANKEL, C, LURISTANISCHE BRONZEN FUNDE, ORION,
1955, PP,

.....

ANONYMOUS, BRONZES FROM LURISTAN BULL OF THE
MINNEAPOLIS INSTITUTE OF ARTS, 1932, PP,

.....

1- — ARNE. T, J, LURISTAN AND THE WEST.
ESA, 1934, PP,

.....

* *

2- — SPEGLAR FRAN LURISTAN, KULTUR HISTORISKE
STUDIER TILLAGNADE NILS ABERG [STOCKHOLM,
1938] ,

.....

* *

3- — ARNE, T, J, KLAPPERN UND SCHELLEN
AUS LURISTAN, SERTA HOFFILLERANA [ZAGREB,
1940] ,

.....

FERENCY, L, BRONZES OF LURISTAN, ANNUAIRE DU
MUSEE - - - FERENC HOPP [BUDAPEST, 1904] ,

.....

FLNGESTEN, P, AN ANTHROPOM ORPHIC VESSEL FROM
LURISTAN AND THE WESTERN TRADITION, ART
QUARTERLY, 1955, PP,

.....

FORRER, R, SIX BRONZES PREHISTORIQUES DU LURISTAN —

BSPF, 1902, PP, 4

1- — GADD, C, J, LURISTAN BRONZES, BMQ,

1931, PP, 1

* *

2- — MORE LURISTAN BRONZES, BMQ, 1931, PP,

* *

3- — THREE LURISTAN BRONZES, BMQ, 1935, PP,

* *

4- — LURISTAN BRONZES FROM THE COLLECTION OF
FRANK SAVERY, TQCS, 1942, PP,

* *

1- — GHIRSHMAN, R, LE TRESOR DE SAKKEZ,
LES ORIGINES DE L'ART MEDE ET LES BRONZES
DU LURISTAN, 1950, PP,

* *

2- — LE DIEU ZURVAN SUR LES BRONZES DU
LURISTAN, 1958,

* *

3- — APROPOS DES BRONZES DU LURISTAN AN DELA
COLLECTION FOROUGH, 1962, PP,

* *

4- — LE TRESOR DE L' OXUS , LES BRONZES DU
LURISTAN ET L' ART MEDE MOORTGAT
FESTSCHRIFT .

1- GODARD . A , LES BRONZES DU LURISTAN , ARS
ASIATICA , PARIS , 1931 , PP ,

* *

2- — NOU VEUX BRONZES DU LURISTAN , FOUILLES
DE ZALU - AB , GAZETTE DES BEAUX - ARTS ,
1933 , PP ,

* *

3- — BRONZES DU LURISTAN , 1938 , PP ,

* *

4- — BRONZES DU LURISTAN , [GRAEFFE COLLECTION]
LA HAYE , 1954 [ALSOA DUTCH EDITION] ,

* *

5- — BRONZES DU LURISTAN CONNAISSANCE DES
ARTS , 1957 , PP ,

* *

6- — LES BRONZES DU LURISTAN , ORIENTALIA
ROMANA , I ' 1958 , PP ,

GODARD , Y , BRONZES OF LURISTAN , ILN , 1963 .

* *

1- GOLDMAN , B , LURISTAN PITCHERS , 1957 , PP ,

* *

2- — A , LURISTAN WATER GODDESS , 1959 , PP ,

* *

3- — BRONZES OF LURISTAN , NATURAL HISTORY
[NEWYORK , 1964] PP ,

.....
GOLDMAN , N , R , A , LURISTAN SIROK BRONZES ,
ELET DS TUDMANY , 1965 , PP ,

.....
GOOSSENS , G , BRONZEN UIT LURISTAN [GRAEFFE
COLLECTION] KONINKLIJKE MUSEA VOOR KUNST
ENGESCHIEDENIS , BRUSSELS , 1956 ,

.....
GROUSSET , R , LES BRONZES DU LURISTAN ET L '
HISTOIRE ' L' ART VIVANT , 1932 , PP ,

.....
1- WANCAR , F , KAUKASUS - LURISTAN , 1934 , PP ,

* *

2- — BRONZEN AUS LURISTAN ALTE UND MODERNE
KUNST , 1962 ,

HERZFELD, E., BERICHT ÜBER ARCHAEOLOGISCHE
BEOBACHTUNGEN IM SÜDLICHEN KURDISTAN UND
LURISTAN, AMI, 1923, PP.

HOLLIS, H. C. A LURISTAN BRONZES BULL, OF THE
CLEVELAND
MUSEUM, OF ART, 1931, PP.

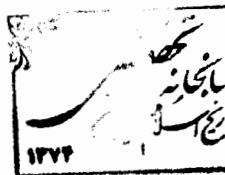
HUDSON, B. M., LURISTAN BRONZES, BULL, OF THE
CITY ARHMUSEUM OF ST, LOUIS, 1932, PP.

KOCH, B., OSEBERG UND LURISTAN, BELVEDERE
1931, PP.

KUHN, H., MITTEILUNGEN ---- ÜBER DIE KUNST IN
LURISTAN, IEK, 1968.

LAMBERT, W. G. THREE INSCRIBED LURISTAN BRONZES,
AFO, 1968.

LANCATER, C., LURISTAN BRONZES THEIR STYLE AND
SYMBOLISM, ANCHAEOLGY, 1952, PP.

LANGDON, S, SOME INSCRIPTION ON THE BRONZES, OF
LURISTAN, SPA, I, P ,

LEFFERTS, K, TECHNICAL NOTES ON ANOTHER LURISTAN
IRON SWORD ' AJA, 1964 ,

1- LEGRAIN, L, A COLLECTION OF BRONZES FROM LURISTAN
UNIVERSITY MUSEUM BULL, II [PHILADELPHIA ,
1931] PP ,

* *

2- — LURISTAN BRONZES IN THE UNIVERSITY MUSEUM,
PHILADELPHIA, 1934 ,

LUCIDI, M, T, LURISTAN, ENCICLOPEDIA DELL' ARTE
ANTICA, [ROME, 1961] PP ,

1- — MALEKI, M, UNE FOUILLE EN LURISTAN
1964 , PP ,

* *

2- — L' UNIVERS FANTASTIQUE DES BRONZIERES DU
LURISTAN. ARCHEOLOGIA, 1967, PP ,

MARIEN, M, MASQUES CELTIQUES ET BRONZES

LURISTANAIS, ANALECTA ARCHAEOLOGICA
[Festschrift FREMERS DORF] 1960, PP

- 1- MAXMELL — HYSLOP, R. NOTE ON A LURISTAN
AXE IN THE OLAGO MUSEUM NEWZEAND IRAQ,
1950, PP,

* *

- 2- ——— THREE IRON SWORDS FROM LURISTAN, IRAQ,
1966, PP,

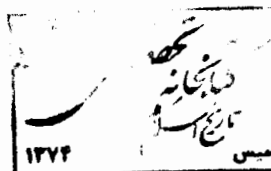
- 1- MEADE, C, G, LURISTAN IN THE FIRST HALF
OF, THE, FIRST MILLENNIUM B, C, IRAN,
1960, PP,

* *

- 2- ——— EXCAVATIONS AT BABA JAN, 1967: SECOND
PRELIMINARY REPORT, IRAN. 1969, PP,

- MEEK, TH, J, BRONZES SWORDS FROM LURISTAN
BASOR, 1939, PP,

- MELDGAARD, J, EXCAVATIONS AT TEPE GURAN LURISTAN
AARCH, 1963, PP,

MERPERT, N, JA, ON THE LURISTAN ELEMENT IN
THE FINDS AT SOSNOVAJA MASA, KSAI,
1966, PP, [IN RUSSIAN] ,

1- MINORSKY, V, THE LURISTAN BRONZES, APOLLO
1931, PP ,

* *

2- — LURISTANSKIE BRONZYI KASSITY' VESTNIK DREUNEI
ASIATIQUE, 1931, PP ,

* *

3- — LES TSIKANES LULI ET LURS PERSANS JOURNAL
ASIATIQUE, 1931, PP ,

MOEBIUS, H, KAUKASISCHE GLOCKEN AUS SAMOS
MARBURGER STUDIEN 1938, PP, [RE - ISSUED IN
STUDIA VARIA, 1967] ,

1- MOOREY, P, R, S, AN INTERIM REPORT ON
SOME ANALYSES OF LURISTAN BRONZES
ARCHAEOLOGY, 1964, PP ,

* *

2- — PREHISTORIC COPPER AND BRONZE METALLURGY
IN WESTERN IRAN [WITH SPECIAL REFERENCE

TO LURISTAN] IRAN, 1969, PP.

MOORTGAT, A, BRONZE GERAT AUS LURISTAN,
BERLIN, 1932

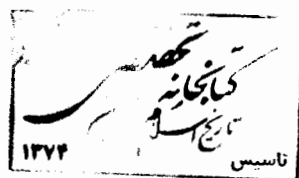
MORGENSTEN, L, L' ART DU LURISTAN, ESTHETIQUES
D' ORIENT ET D' OCCIDENT [PARIS, 1937] PP.

MUNN - RANKIN, J, M, LURISTAN BRONZES IN THE
FITZ WILLIAM MUSEUM, CAMBRIDGE, IRAQ, 1967,

NAGEL, W. EIN [KUNSTHANDLE RKOMBINATION] AUS
LURISTAN ISCHEN GEFASS FRAGMENTEN, BY,
1961 P.

NAUMANN, F, K, UNTERSUCHUNG EINES EISERNEN
LURISTANISCHEN KURZSCHWERTES, ARCHIV FUR EISEN
HUTTEN WESEN, 1957, PP.

OGLU, A, M, OLD POTTERY AND BRONZES FROM
PERSIA, BULL, OF THE DETROIT INSTITUTE OF
ARTS, 1931, PP.

ONISEI, J , NOTES ON THE CHRONOLO OF THE LURISTAN
CULTURE , PALAEOLOGIA , III , 1954 , PP ,
[INJAPANESE] ,

.....

PHILLIPS , E , THE PEOPLE OF THE HIGHLAND THE
VANISHED CULTURES OF LURISTAN --- IN VANISHED
CIVILIZATIONS , LONDON , 1963 , PP ,

.....

POPE , A , U , DATED LURISTAN BRONZES BAHAA ,
III , 1934 , PP .

.....

PORADA , E . NOMADS AND LURISTAN DARK AGES PP ,

.....

POTRATZ , H , DIE LURISTAN BRONZEN DES STATLICHEN
MVSEUMS FUR VOR - UND FRUHGES CHICHTE ZU BERLIN ,
PZ , 1940 . PP , 169 FF ,

.....